

Guia de l'estudiant

2001 | 2002

Universitat de Vic

Diplomatura de Fisioteràpia

Escola Universitària
de Ciències de la Salut

Primera edició: juliol de 2001

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Llibreria-Copisteria de la Universitat de Vic

Índex

Salutació de la Directora	5
L'Escola Universitària de Ciències de la Salut	7
Estructura	7
Òrgans de Govern	7
Professors i Professionals de Serveis	8
Calendari acadèmic	11
Organització dels ensenyaments	12
Pla d'Estudis	12
Ordenació temporal de l'ensenyament	12
Oferta d'assignatures optatives	13
Convocatòries d'exàmens	14
Prerequisits de les assignatures troncal.....	16
Normativa de Pràctiques	17
Programes de les assignatures	19
Assignatures troncal i obligatòries de 1r curs	19
Anatomia i Fisiologia	19
Ciències Psicosocials Aplicades	23
Fisioteràpia General Bàsica I	25
Fisioteràpia Especial I.....	28
Salut Pública i Legislació Sanitària	31
Bioestadística	33
Bioètica	35
Pràctiques Clínicas I	37
Assignatures troncal i obligatòries de 2n curs	39
Patologia Medicoquirúrgica I	39
Sistema Nervios	44
Fisioteràpia General Bàsica II	46
Fisioteràpia Especial II	50
Farmacologia	53
Pràctiques Clínicas II	55
Assignatures troncal i obligatòries de 3r curs	57
Patologia Medicoquirúrgica II	57
Fisioteràpia General Bàsica III	60
Fisioteràpia Especial III	63
Pràctiques Clínicas III	67
Assignatures Optatives	69
Idioma: Anglès	69

Teràpies Complementàries en Fisioteràpia	71
Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques	73
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a Fisioteràpia	74
Educació Física i Esportiva	75
Salut i Alimentació	78
Fisioteràpia i Esport	80
Comunicació i Llenguatge	81
Psicomotricitat	83
Introducció a l'Osteopatia	84
Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació	85
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries	87
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa	88
Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu	90
Assignatures de lliure elecció	93
Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària	93
Francès per a Professionals de la Salut	95
Aula de Cant Coral I	97
Curs d'Iniciació al Teatre	99
Aproximació Interdisciplinària als Estudis de les Dones: l'Economia, la Cultura, l'Educació i la Salut	100
Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible	103
El Desenvolupament Humà Sostenible: Cultura, Salut i Medi Ambient	105

Salutació de la Directora

Benvolgut / benvolguda,

Amb aquesta breu salutació, el claustre de professors i el personal dels serveis de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut volem donar la benvinguda a tots els estudiants que us incorporeu al nostre centre, tant si hi accediu per primera vegada com si continueu la vostra formació a la Universitat de Vic.

En aquestes pàgines, que complementen el Llibre de l'Estudiant de la Universitat de Vic, hi podreu trobar la informació necessària per conèixer l'estructura organitzativa i el professorat de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut, el calendari acadèmic del curs 2001-2002, el Pla d'Estudis i l'organització de l'ensenyament on esteu matriculats i, finalment, els programes de les assignatures amb els criteris d'avaluació i la bibliografia recomanada pels professors.

Solem aprofitar aquest espai per fer èmfasi en alguns punts d'interès; les classes són de caràcter presencial i, per tant, els professors valoren l'assistència continuada. Els responsables del centre i els professors tenen assignades hores de tutoria per atendre els vostres dubtes. Utilitzeu els òrgans de participació per canalitzar les vostres propostes i suggeriments. Respecteu els horaris de les classes per no interferir en l'activitat docent dels professors i en atenció a la resta d'estudiants.

Per acabar, esperem que aquesta Guia us sigui d'utilitat i us desitgem que la vostra estada entre nosaltres sigui profitosa i satisfactòria.

Anna Bonafont
Directora de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut

Estructura

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic imparteix quatre titulacions:

- Diplomatura d'Infermeria
- Diplomatura de Fisioteràpia
- Diplomatura de Teràpia Ocupacional
- Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica

La gestió ordinària en el govern de l'Escola correspon a la Directora, la qual delega les qüestions d'organització docent a la Cap d'Estudis. Per desenvolupar la seva tasca, la Cap d'Estudis compta amb la col·laboració d'una Cap d'Estudis Adjunta.

Les unitats bàsiques de docència i recerca de l'Escola són els Departaments, que agrupen els professors d'una mateixa àrea disciplinària. Al capdavant de cada àrea hi ha un professor que exerceix les funcions de cap de departament. (En el moment d'elaborar aquesta guia és pendent el nomenament dels Caps de Departament. Un cop s'iniciï el curs es facilitarà la informació corresponent.

Òrgans de govern

Direcció

Està presidida per la Directora de l'Escola i constituïda pels següents membres:

- Directora: Sra. Anna Bonafont.
- Cap d'Estudis: Sra. Cinta Sadurní.
- Cap d'Estudis Adjunta: Sra. Teresa Lleopart.
- Gerent: Sr. Antoni Uix.
- Secretària: Sra. Montserrat Vilalta.

Junta de Centre

És l'òrgan col·legiat de govern de l'Escola.

Està constituïda per:

- La directora de l'Escola, que la presideix.
- La resta de membres de la direcció de l'Escola.
- Els coordinadors de les àrees docents.
- Dos representants dels professors amb docència plena o exclusiva a l'Escola.
- Dos estudiants de l'Escola.
- Un representant del personal no docent.

Professors i Professionals de Serveis

<i>Directora:</i>	Anna Bonafont i Castillo
<i>Cap d'Estudis:</i>	Cinta Sadurní i Bassols
<i>Cap d'Estudis Adjunta:</i>	Teresa Lleopart i Coll
<i>Coordinadora de Pràctiques:</i>	Pilar Turon i Morera
<i>Coordinadora de Relacions internacionals i Formació Permanent:</i>	Montserrat Lorenzo i Àvila
<i>Cap de Departament de Fisioteràpia:</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez
<i>Cap de Departament de Teràpia Ocupacional:</i>	Consuelo Rivera i Toro
<i>Cap de Departament de Salut Comunitària i Salut Mental:</i>	Àngel Torres i Sancho
<i>Cap de Departament de Nutrició Humana i Dietètica:</i>	Eva Rovira i Palau
<i>Cap de Departament d'Infermeria:</i>	Montserrat Faro i Basco

Professors de les assignatures troncal i obligatòries:

<i>Anatomia i Fisiologia</i>	Josep Molera i Blanch Xavier de Castro i Gutiérrez Francesc Xavier Clos i Busquets Josep Ayats i Bancells Xavier Quer i Vall Josep M. Serrat i Jurado Pere Solé i Puso
<i>Ciències Psicosocials Aplicades Fisioteràpia General Bàsica I</i>	Manel Dionís Comas i Mongay Sebastià Canamasas i Ibáñez Montserrat Girbau i Pous Pilar Soler i Canudas Montserrat Lorenzo i Àvila
<i>Fisioteràpia Especial I</i>	Marc Vidal i Falguera Roser Picas i Baltanás Ricard Castro i Prat Manel Gómez i Sánchez Carles Parés i Martínez Marta Solà i Serrabou
<i>Salut Pública i Legislació Sanitària</i>	Montserrat Vall i Mayans

	Teresa Lleopart i Coll
	Adjutori Redorta i Senties
<i>Bioestadística</i>	Joan Carles Casas i Baroy
	Àngel Torres i Sancho
<i>Bioètica</i>	Joan Mir i Tubau
	Esther Busquets i Alibés
<i>Pràctiques Clíniques I</i>	Mònica Roura i Crespi
	Montserrat Girbau i Pous
	Ricard Castro i Prat
<i>Patologia Medicoquirúrgica I</i>	Francesc Alonso i Valdés
	Josep M. Aragonès i Pascual
	Llorenç Guillamet i Juncà
	Eduard Kanterewicz i Binstock
	Raimon Sanmartí i Sala
	Montserrat Arias i Rivero
<i>Sistema Nerviós</i>	Salvador Piles i Galdón
	Gemma Alegre i Casals
<i>Fisioteràpia General Bàsica II</i>	Carme Garolera i Bruguera
	Roser Picas i Baltanàs
	Jordi Ricart i Barniol
<i>Fisioteràpia Especial II</i>	Marc Vidal i Falguera
	Sebastià Canamasas i Ibáñez
	Fina Soler i Lahosa
	Daniel Jiménez i Hernández
	Montserrat Girbau i Pous
	Àngel Torres i Sancho
<i>Farmacologia</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez
<i>Pràctiques Clíniques II</i>	Mònica Roura i Crespi
<i>Patologia Medicoquirúrgica III</i>	Xavier de Castro i Gutiérrez
	Amadeu Godayol i Vila
	Josep M. Mauri i Puig
	Núria Roger i Casals
	Miquel Ylla i Boré
<i>Fisioteràpia General Bàsica III</i>	Montserrat Rizo i Marcos
	Manuel Gómez i Sánchez
	Ricard Castro i Prat
	Sebastià Canamasas i Ibáñez
	Fina Soler i Lahosa
	Oriol Alargé i Martí
<i>Fisioteràpia Especial III</i>	Xavier Jaile i Benítez
	Mònica Roura i Crespi
	Manuel Gómez i Sánchez
	Daniel Jiménez i Hernández
	Xavier Valeri i Juncà
	Marta Sola i Serrabou
	Montserrat Rizo i Marcos
<i>Pràctiques Clíniques III</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez
	Mònica Roura i Crespi

Professors de les assignatures optatives:

<i>Idioma: Anglès</i>	M. Carme Crivillés i Grau
<i>Teràpies Complementàries en Fisioteràpia</i>	Mònica Roura i Crespi Queralt Argerich i Fornell Anna Rovira i Sadurní
<i>Pròtesis, ortesis i ajudes tècniques</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez Tamara Gastelaars Alfred Verdaguer i Pairó
<i>Diagnòstic per a la imatge aplicat a Fisioteràpia</i>	Pere Solé i Pusó
<i>Educació Física i Esportiva</i>	Marta Solà i Serrabou
<i>Salut i Alimentació</i>	Esperança Dudet i Calvo
<i>Fisioteràpia i esport</i>	Carles Parés i Martínez Josep A. Mellado i Navas
<i>Comunicació i Llenguatge</i>	Mireia Torralba i Rosselló
<i>Psicomotricitat</i>	Montserrat Rizo i Marcos
<i>Introducció a l'Osteopatia</i>	Xavier Jaile i Benítez Mònica Roura i Crespi
<i>Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació</i>	Manuel Gómez i Sánchez Josep Oriol Alargé i Martí
<i>Diagnòstic en Fisioteràpia:</i>	
<i>Classificació i Valoració de la Invalidesa</i>	Josep Oriol Alargé i Martí Josep Medina i Casanovas Natàlia Gomara i Toldrà Daniel Molins i Real
<i>Mètodes d'Intervenció en les</i>	
<i>incontinències Urinàries</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez Roser Picas i Baltanàs
<i>Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu</i>	Pasqual Jaime i Calvet Concepció Bofill i Pujol

Professors de les assignatures de lliure elecció:

<i>Actuació en situacions d'Emergència</i>	
<i>Extrahospitalàries</i>	Elisenda Jaumira i Areñas Olga Isern i Farrés
<i>Francès per a professionals de la salut</i>	Gemma Delgar i Farrés

Professionals de Serveis:

<i>Cap de Secretaria Acadèmica:</i>	Agnès Morató i Serra
<i>Cap de Secretaria:</i>	Maite Parés i Teixidor
<i>Secretàries auxiliars:</i>	Elisabet Ylla i Boré M. Àngels Riu i Serra

Calendari Acadèmic

Començament del curs:

Infermeria

1r curs: 1 d'octubre del 2001. Presentació a les 10h.

2n i 3r curs: 24 de setembre del 2001

Nutrició Humana i Dietètica

1r curs: 8 d'octubre del 2001. Presentació a les 10h.

2n i 3r curs: 24 de setembre del 2001

Fisioteràpia

1r curs: 8 d'octubre del 2001. Presentació a les 15h.

2n i 3r curs: 24 de setembre del 2001

Teràpia Ocupacional

1r curs: 8 d'octubre del 2001. Presentació a les 16h.

2n i 3r curs: 24 de setembre del 2001

Exàmens i avaluacions de febrer:

del 4 al 22 de febrer del 2002

Exàmens i avaluacions de juny:

del 3 al 21 de juny del 2002

Exàmens i avaluacions de setembre:

del 2 al 13 de setembre del 2002

Dies festius:

12 d'octubre de 2001, divendres, festa estatal

1 de novembre de 2001, dijous, tots sants

2 de novembre de 2001 (pont), divendres

6 de desembre de 2001, dijous, festa estatal

7 de desembre de 2001 (pont), divendres

23 d'abril de 2002, dimarts, festa patronal de la UV

1 de maig de 2002, dimecres, festa estatal

20 de maig de 2002, dilluns, segona pasqua

5 de juliol de 2002, divendres, festa major

11 de setembre de 2002, dimecres, diada nacional de Catalunya

Vacances:

Nadal: del 22 de desembre de 2001 al 7 de gener de 2002, ambdós inclosos

Setmana santa: del 25 de març de 2002 a l'1 d'abril de 2002, ambdós inclosos

Organització dels Ensenyaments

Pla d'Estudis

El Pla d'Estudis de Fisioteràpia de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut ha estat elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies d'aquesta titulació establerts en el R.D. 1414 / 1990 (B.O.E. núm. 278 de 20 de novembre de 1990).

D'acord amb el Pla d'Estudis, els ensenyaments de Fisioteràpia s'organitzen en tres cursos en els quals es contemplen cicles teòrics i cicles pràctics. El nombre total de crèdits de la titulació és de 207, distribuïts de la següent manera:

Assignatures troncal:	154,5
Assignatures obligatòries:	13,5
Assignatures optatives:	18
Crèdits de lliure elecció:	21

Hi ha assignatures quadrimestrals i anuals. Cada quadrimestre consta de 14 setmanes lectives i un crèdit equival a 10 hores de classe.

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Ciències Psicosocials Aplicades (CPA)	6	Quad	A	B
Anatomia i Fisiologia (AF)	15	An	AiB	AiB
Fisioteràpia General Bàsica I (FGBI)	9	An	AiB	AiB
Fisioteràpia Especial I (FEI)	15	An	AiB	AiB
Salut Pública i Legislació Sanitària (SPLS)	7,5	Quad	A	B
Pràctiques Clíniques I (PCI)	4,5	Quad		AiB
Bioestadística (Bes)	4,5	Quad	B	A
Bioètica (BEt)	4,5	Quad	B	A

SEGON CURS

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Patologia Medicoquirúrgica I (PMQI)	10,5	An	A,B	A, B
Sistema Nervios (SN)	4,5	Quad	A, B	
Fisioteràpia General Bàsica II (FGBII)	15	An	A, B	A, B
Fisioteràpia Especial II (FEII)	15	An	A, B	A, B
Pràctiques Clíniques II (PCII)	6	Quad	A, B	
Farmacologia (F)	4,5	Quad	A	B

TERCER CURS

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Patologia Medicoquirúrgica II (PMQII)	10,5	An	A, BiC	A, BiC
Fisioteràpia General Bàsica III (FGBIII)	10,5	An	A, BiC	A, BiC
Fisioteràpia Especial III (FEIII)	15	An	A, BiC	A, BiC
Pràctiques Clíniques III (PQIII)	10,5	An	A, BiC	A, BiC

Oferta d'Assignatures Optatives

Les assignatures optatives que ofereix l'Escola per al curs 2000-01 són les següents:

SEGON CURS (Crèdits recomanats: 18)

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Pròtesis, Ortèsis i Ajudes Tècniques (POAT)	4,5	Qm	B	A
Teràpies Complementàries en Fisioteràpia (TCF)	4,5	Qm	AiB	C
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a Fisioteràpia (DIF)	4,5	Qm		A, BiC
Salut i Alimentació (SiA)	4,5	Qm		AiB
Idioma: Anglès (ID)	4,5	Qm		A
Educació Física i Esportiva	4,5	Qm	B	A

TERCER CURS (Crèdits recomanats: 21)

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Fisioteràpia i Esport (F i E)	4,5	Qm	AiB	C
Comunicació i Llenguatge (CL)	4,5	Qm	A	
Psicomotricitat (Psm)	4,5	Qm	BiC	A
Introducció a l'Osteopatia (IO)	4,5	Qm	AiC	BiD
Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació (DGSR)	4,5	Qm	A	
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa (DFCVI)	4,5	Qm	B	AiC
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries (MIU)	4,5	Qm	A	B
Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu (IFTP)	4,5	Qm	AiC	B

Assignatures de Lliure Elecció

SEGON CURS

Assignatura	Crèdits	Durada	1r Qm Grups	2n Qm Grups
Actuació en Situacions d'Emergència				
Extrahospitalària (ASSEE), Aula de Cant Coral I	4,5	Qm	A	B
Curs d'Iniciació al Teatre	3	Qm		
Francès pera Professionals de la Salut	9	Anual	A	A

Convocatòria exàmens febrer 2001/2002

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Bioètica	4,02,02	15'30	g. B 1 ^a
Ciències Psicosocials Aplicades	4,02,02	15'30	g. A 1 ^a
Bioestadística	7,02,02	15'30	g. B 1 ^a
Salut Pública i Legislació Sanitària	7,02,02	15'30	g. A 1 ^a
Farmacologia	8,02,02	15'30	g. A 1 ^a
Educació Física i Esportiva	8,02,02	11	g. B 1 ^a
Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques	11,02,02	15'30	g. B 1 ^a
Act. en Situació d'Emergència Extrahospitalària	12,02,02	12	g. A 1 ^a
Teràpies Complementàries en Fisioteràpia	13,02,02	15'30	gg. A i B 1 ^a
Pràctiques Clíniques II	15,02,02	15	1 ^a
Sistema Nervios	19,02,02	15'30	1 ^a
Diseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació	4,02,02	15,30	g. A 1 ^a
Mètodes d'Intervenció en Incontinències Urinàries	4,02,02	15'30	g. A 1 ^a
Psicomotricitat	7,02,02	15'30	gg B i C 1 ^a
Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu	12,02,02	15	gg. A i C 1 ^a
Comunicació i llenguatge	18,02,02	12	1 ^a
Fisioteràpia i Esport	20,02,02	15'30	gg. A i B 1 ^a
Introducció a l'Osteopatia	21,02,02	12	gg. A i C 1 ^a
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Validació	22,02,02	15'30	g. B 1 ^a

Convocatòria exàmens juny 2001/2002

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Fisioteràpia Especial I	4,06,02	15	1 ^a
Ciències Psicosocials Aplicades	6,06,02	15	g. A 2 ^a /g. B 1 ^a
Bioètica	7,06,02	16	g. A 1 ^a /g. B 2 ^a

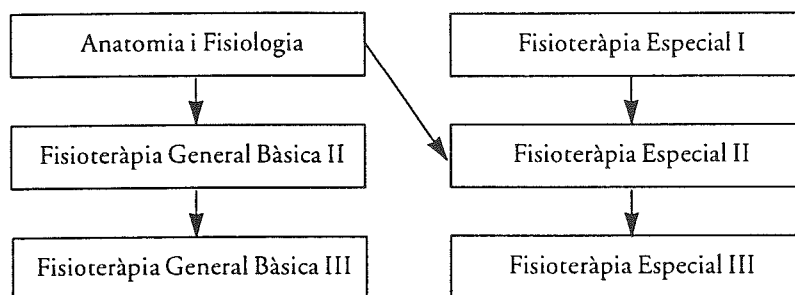
Anatomia i Fisiologia	11,06,02	15	1ª
Fisioteràpia General Bàsica I	14,06,02	16	1ª
Bioestadística	17,06,02	15	g.A 1ª/g.B 2ª
Salut Pública i Legislació Sanitària	19,06,02	15	g.A 2ª/g.B 1ª
Pràctiques Clíniques I	21,06,02	15	1ª
Fisioteràpia Especial II	4,06,02	15	1ª
Pràctiques Clíniques II	4,06,02	14.30	2º
Sistema Nervios	5,06,02	15	2º
Farmacologia	6,06,02	15	g.B 1ª/g.A 2ª
Pròtesis, ortesis i ajudes tècniques	7,06,02	15	g.A 1ª/g.B 2ª
Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques	7,06,02	15	g. A 1ª/g.B 2ª
Patologia Medicoquirúrgica I	10,06,02	15	1ª
Act. en Situació d'Emergència Extrahospitalària	12,06,02	16	g.B 1ª/g.A 2ª
Diagnòstic per a la Imatge	13,06,02	16	1º
Francès per a Professionals de la Salut	14,06,02	10	1ª
Idioma: Anglès	17,06,02	15	1ª
Teràpies Complementàries en Fisioteràpia	18,06,02	12	gg.A i B 2ª/g.C 1ª
Fisioteràpia General Bàsica II	19,06,02	15	1ª
Educació Física i Esportiva	20,06,02	12	g A 1ª/g B 2ª
Salut i Alimentació	21,06,02	12	1ª
Fisioteràpia Especial III	4,06,02	15	1ª
Pràctiques Clíniques III	4,06,02	14.30	1ª
Diagnòstic en FST: Classificació i validació	6,06,02	15	g.A i C 1ª/g.B 2ª
Diseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació	7,06,02	15	2ª
Introducció a l'Osteopatia	10,06,02	15	gg BiD 1ª/g.A i C 2ª
Patologia Medicoquirúrgica II	11,06,02	15	1ª
Intervenció de FST en els Transtorns del Peu	12,06,02	15	g.B 1ª/gg.A i C 2ª
Psicomotricitat	13,06,02	15	g.A 1ª/g.B i C 2ª
Comunicació i llenguatge	14,06,02	10	2ª
Fisioteràpia General Bàsica III	17,06,02	12	g.B 1ª/g.A 2ª
Mètodes Intervenció Incontinències Urinàries	18,06,02	15	g. B 1ª/g. A 2ª
Fisioteràpia i esport	21,06,02	15	g.C 1ª/g. A i B 2ª

Convocatòria exàmens setembre 2001/2002

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Fisioteràpia Especial I	3,09,02	15	2ª
Pràctiques Clíniques I	5,09,02	15	2ª
Anatomia i Fisiologia	6,09,02	15	2ª
Bioètica	10,09,02	15	g. A 2ª
Salut Pública i Legislació Sanitària	10,09,02	15	g. B 2ª
Bioestadística	12,09,02	15	g. A 2ª

Ciències Psicosocials Aplicades	12,09,02	15	g. B 2 ^a
Fisioteràpia General Bàsica I	13,09,02	15	2 ^a
Fisioteràpia Especial II	2,09,02	15	2 ^a
Salut i Alimentació	3,09,02	11	2 ^a
Farmacologia	4,09,02	10	g. B 2 ^a
Educació Física i Esportiva	4,09,02	10	g. A 2 ^a
Patologia Medicoquirúrgica I	5,09,02	15	2 ^a
Act. en Situació d'Emergència Extrahospitalària	6,09,02	10	g. B 2 ^a
Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques	6,09,02	12	g. A 2 ^a
Fisioteràpia General Bàsica II	9,09,02	15	2 ^a
Diagnòstic per a l'Imatge en Fisioteràpia	10,09,02	17	2 ^a
Teràpies Complementàries en Fisioteràpia	12,09,02	12	g. C 2 ^a
Idioma: Anglès	13,09,02	15	2 ^a
Francès per a Professionals de la Salut	13,09,02	10	2 ^a
Fisioteràpia Especial III	2,09,02	15	2 ^a
Introducció a l'Osteopatia	3,09,02	15	gg B i D 2 ^a
Psicomotricitat	5,06,02	12	g. A 2 ^o
Intervenció de Fisioteràpia en els Transtorns del Peu	5,09,02	18	g. B 2 ^a
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Validació	6,09,02	15	g. A 2 ^a
Fisioteràpia General Bàsica III	9,09,02	15	2 ^a
Patologia Medicoquirúrgica II	12,09,02	15	2 ^a
Pràctiques Clíniques III	13,09,02	18	2 ^a
Mètodes Intervenció Incontinències Urinàries	13,09,02	18	g. B 2 ^a

Prerequisits de les assignatures troncal

Normativa de Pràctiques

1. L'assistència als tallers, seminaris i pràctiques és obligatòria en un 100 %. A les pràctiques, qualsevol incompliment de l'horari establert suposarà la recuperació d'un dia sencer dins el període pràctic en curs o immediatament després, prèvia conformitat amb l'ajudantia de pràctiques i l'Escola.
2. Les absències s'hauran de justificar si superen el 10 % de les hores destinades a un període de pràctiques. Es valorarà si són motiu d'invalidació del període o bé si només cal recuperar-les.
3. Les possibles absències als centres de pràctiques s'hauran de comunicar amb la màxima antelació al mateix servei on es fan les pràctiques, a l'ajudantia de pràctiques i a l'Escola.
4. Els incompliments d'horaris sense coneixement de l'Escola i del centre de les pràctiques de l'alumne o les absències injustificades són motiu d'invalidació del període de pràctiques.
5. En l'exercici de les pràctiques és totalment obligatori l'ús de l'uniforme oficial de l'Escola, que consta dels següents elements:
  - pijama blanc, segons disseny propi, amb el logotip de la Universitat de Vic brodat a la butxaca superior esquerra;
  - jersei blau marí;
  - mitjons blancs;
  - esclops blancs (no de fusta) o mocassins blancs o sabates esportives blanques d'ús exclusiu per a les pràctiques;
  - carnet d'identificació col·locat en un lloc visible.

En els centres on els fisioterapeutes / infermers / terapeutes ocupacionals, no portin uniforme, els responsables de pràctiques ho notificaran a l'estudiant.

En totes les situacions cal portar la identificació de l'EUCS.

6. Cal ser estricta amb la higiene personal i portar els cabells recollits, les ungles curtes i sense pintar, i no portar joies ni objectes similars. Cal dur el tipus d'indumentària i el calçat adequats a cada cas.
7. Cal mantenir el secret professional sempre i a tot arreu.
8. Per a qualsevol modificació que no sigui prevista a la normativa, caldrà fer una instància amb quinze dies d'antelació, adreçada al professor responsable de l'assignatura

Assignatures troncal i obligatòries de 1r curs

Anatomia i Fisiologia

PROFESSORS: Josep AYATS i BANCELLS
Xavier DE CASTRO i GUTIÉRREZ
Xavier CLOS i BUSQUETS
Josep MOLERA i BLANCH
Xavier QUER i VALL
Josep M. SERRAT i JURADO
Pere SOLÉ i PUSÓ

Crèdits: 15

Quadrimestre: Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements bàsics sobre histologia, immunologia i embriologia.
2. Adquireixi coneixements bàsics en bioquímica que li permetin la comprensió a nivell molecular del cos humà.
3. Aprengui, anomeni i reconegui les diferents parts de l'anatomia humana.
4. Aprengui el normal funcionament de tot l'organisme.
5. Conegui els fonaments de la mecànica, aplicats a l'estructura i funcionament del cos humà.
6. Adquireixi els fonaments bàsics per a la comprensió i anàlisi dels patrons de moviment habitual en l'èsser humà.

CONTINGUTS:

1. Histologia:

- 1.1. Característiques generals de la cèl·lula. Membrana, citoplasma i nucli.
- 1.2. Teixit muscular.
- 1.3. Unitat motriu. Tò muscular. Acció reflexa.
- 1.4. Teixit epitelial, sostenidor i conjuntiu.
- 1.5. Teixit nerviós. La neurona.

2. Immunologia. Estudi bàsic del concepte immunològic.

3. Embriologia:

- 3.1. Concepte unitari de l'herència.
- 3.2. Fecundació i fases *a posteriori*.
- 3.3. Relació entre creixement i organització dels teixits cel·lulars.
- 3.4. Òrgans, aparells i sistemes.
- 3.5. Sistemes embriològics: circulatori primitiu, excretor, incretor i nerviós.
- 3.6. Metamèria del tors, extremitats i cefàlica.
- 3.7. Altres sistemes primitius.

4. Anatomia descriptiva de l'aparell locomotor:

- 4.1. El teixit ossi. Generalitats. Classificació.
- 4.2. L'articulació. Generalitats. Classificació.
- 4.3. El múscul. Generalitats. Classificació.

- 4.4. La cintura escapular. Estructura òssia i articular. Músculs de la cintura escapular.
- 4.5. L'extremitat superior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat superior.
- 4.6. La cintura pèlvica. Estructura òssia i articular. Musculatura pèlvica.
- 4.7. L'extremitat inferior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat inferior.
- 4.8. El tronc. Estructura òssia i articular del raquis. La caixa toràstica. Musculatura del tronc.
- 4.9. El cap. Estructura òssia i articular. Musculatura.
- 5. Cinesiologia:
  - 5.1. Cinesiologia: concepte i objectius. Tipus de moviment. Concepte de cinesiteràpia.
  - 5.2. Plànols, eixos i direccions.
    - 5.2.1. Posició anatòmica
    - 5.2.2. Plànols, eixos i direccions de referència de la unitat dinàmica.
    - 5.2.3. Nomenclatura dels moviments en referència als plànols i eixos.
  - 5.3. Mobilitat articular. Tipus d'articulacions segons el moviment.
  - 5.4. El múscul.
    - 5.4.1. Tipus de músculs
    - 5.4.2. Múscul esquelètic: Característiques, classificació i funcions.
    - 5.4.3. Unitat motora. Placa motora. Control muscular.
    - 5.4.4. Tipus de fibres musculars. Característiques.
    - 5.4.5. Tipus de treball muscular.
    - 5.4.6. Balanç muscular analític i funcional.
    - 5.4.7. Cadenes cinètiques musculars.
  - 5.5. Anàlisi segmentari dels moviments del cos humà.
    - 5.5.1. Cinesiologia de les extremitats superiors.
      - 5.5.1.1. Biomecànica de l'espatlla.
      - 5.5.1.2. Biomecànica del colze.
      - 5.5.1.3. Biomecànica de l'avantbraç, canell i ma.
      - 5.5.1.4. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
    - 5.5.2. Cinesiologia de les extremitats inferiors.
      - 5.5.2.1. Biomecànica del maluc.
      - 5.5.2.2. Biomecànica del genoll.
      - 5.5.2.3. Biomecànica del turmell i peu.
      - 5.5.2.4. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
    - 5.5.3. Cinesiologia del tronc.
      - 5.5.3.1. La columna vertebral en conjunt.
      - 5.5.3.2. Característiques regionals.
      - 5.5.3.3. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
  - 5.6. Equilibri estàtic del cos humà.
    - 5.6.1. La postura humana.
    - 5.6.2. Factors determinants de l'estàtica.
    - 5.6.3. Examen de la postura en bipedestació.
    - 5.6.4. Biomecànica de la sedestació. Pas de sedestació a bipedestació.
    - 5.6.5. Postures patològiques.
  - 5.7. La marxa humana.
    - 5.7.1. Fases i períodes
    - 5.7.2. Estudi funcional.
    - 5.7.3. Factors determinants de la marxa humana.
    - 5.7.4. Marxes patològiques.
- 6. L'aparell respiratori:

- 6.1. Generalitats anatòmiques.
- 6.2. Mecànica respiratòria. Volums i capacitats pulmonars.
- 6.3. Intercanvi de gasos.
- 6.4. Transport de gasos per la sang.
- 6.5. Regulació de la respiració.
7. El sistema càrdiocirculatori:
  - 7.1. Generalitats anatòmiques.
  - 7.2. La bomba: aspectes mecànics i elèctrics.
  - 7.3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.
8. Fisiologia sanguínia:
  - 8.1. Generalitats anatòmiques.
  - 8.2. Funcions de la sang. Hematies, leucòcits i plaquetes. La melsa.
  - 8.3. Proteïnes plasmàtiques.
  - 8.4. Coagulació de la sang.
  - 8.5. Metabolisme del ferro.
9. L'aparell digestiu:
  - 9.1. Generalitats anatòmiques.
  - 9.2. La coordinació fisiològica de les activitats d'aquest aparell.
  - 9.3. Masticació. Deglució. Motilitat de la boca i l'esòfag.
  - 9.4. Digestió salival. Funcions de la saliva i regulació secretòria.
  - 9.5. Característiques funcionals de la digestió a l'estómac.
  - 9.6. Característiques funcionals de la digestió intestinal.
  - 9.7. Estructura funcional del fetge i la vesícula biliar.
  - 9.8. El pàncreas en la digestió.
  - 9.9. Trànsit i absorció intestinal. Defecació.
10. El ronyó i les vies urinàries:
  - 10.1. Generalitats anatòmiques.
  - 10.2. Funcions del ronyó.
  - 10.3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció en la formació d'orina.
  - 10.4. Activitat osmòtica del ronyó.
  - 10.5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcido-bàsic.
  - 10.6. La micció.
11. L'aparell genital:
  - 11.1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
  - 11.2. Funcions d'aquest aparell.
  - 11.3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
  - 11.4. Funcions d'aquest aparell.
  - 11.5. Glàndules mamàries.
12. El sistema endocrí:
  - 12.1. Medi intern. Líquids i compartiments de l'organisme. Homeostasi.
  - 12.2. Electròlits.
  - 12.3. Aigua i osmolaritat dels líquids de l'organisme.
  - 12.4. Regulació de l'equilibri àcido-bàsic.
  - 12.5. Principis fonamentals d'endocrinologia. Hormones.
  - 12.6. Generalitats anatòmiques de les glàndules endocrines.
  - 12.7. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
  - 12.8. Tiroides. Paratiroides. Càpsules suprarenals.
  - 12.9. Pàncreas. Regulació de la glucèmia.

- 12.10. Funcions endocrines de les gònades masculines.
- 12.11. Funcions endocrines de les gònades femenines.
- 13. Anatomia i fisiologia de l'oïda.
- 14. Anatomia i fisiologia oftalmològica.
- 15. Anatomia i fisiologia dermatològica.
- 16. Bioquímica.
  - 16.1. Introducció a la bioquímica. Composició química del cos humà.
  - 16.2. Aigua i dissolucions.
  - 16.3. Biomolècules nitrogenades.
  - 16.4. Pèptids i proteïnes.
  - 16.5. Enzims: catàlisi i activitat enzimàtica.
  - 16.6. Lípids: estructura i membranes biològiques.
  - 16.7. Estructura dels glúcids.
- 17. Biofísica.
  - 17.1. Cinemàtica.
  - 17.2. Dinàmica.
  - 17.3. Treball i energia.
  - 17.4. Sòlid rígid.
  - 17.5. Elasticitat i propietats físiques dels teixits.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assigantura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una proves objectiva alliberadora, que s'haurà de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny. En aquesta convocatòria s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.
- En la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'aprovarà a partir de la mateixa puntuació que en la convocatòria de juny.
- Els criteris que estableixin els professors pel que fa a l'assistència a classe, participació activa, segons objectius, observació sistemàtica, treballs, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Calvo, S. *Bioquímica en Enfermería*. Barcelona: Salvat, 1990.
- Castello, A. *El cuerpo Humano*. Barcelona: Gasso, 1976.
- C.M.R.L. *Fisiología Humana. Texto Programado*. Mèxic: Limusa-Wiley, 1971.
- Lehninger. *Principios de bioquímica*. 2ª ed. Barcelona: Omega, 1993.
- Lozano. *Bioquímica para ciencias de la salud*. Madrid: Mc Graw-Hill Interamericana, 1995.
- McMinn, R.M; Hutchings, R.T. *Gran atlas d'Anatomía Humana*. Barcelona: Océano, 1983.
- Netter Frank. *Col·lecció Ciba d'Il·lustracions Mèdiques*. Barcelona: Salvat, 1985.
- Sobotta Becher. *Atlas de Anatomía Humana*. Barcelona: Toray Masson,
- Spalteholz, W. *Atlas de Anatomía Humana*. Barcelona: Labor, 1975.
- Vega Sala, A. *Síntesi de la Anatomía Humana*. Barcelona: Jins, 1974.
- Vegosky, A; Wahite, C.A. *Introducción Programada a la Genética humana*. Madrid: Alhambra, 1980.
- Wright. *Fisiología Aplicada*. Barcelona: Marín, 1965.

PROFESSOR: Manel Dionís COMAS i MONGAY

Crèdits: 6

Quadrimestre: 1r / 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements de l'àmbit psicosocial per tal de comprendre millor les característiques de la vida de les persones que han de seguir una intervenció fisioterapèutica.
2. Identifiqui aquells elements que poden fer progressar eficaçment el transcurs de la rehabilitació.
3. Adquireixi habilitats de relació i de comunicació facilitadores del procés d'adaptació psicosocial a les diverses situacions.

CONTINGUTS:

1. Psicologia i Fisioteràpia:
  - 1.1. Experiència traumàtica.
  - 1.2. Aspectes psicosocials.
2. El pacient:
  - 2.1. Emocions en el procés rehabilitador:
    - 2.1.1. Què són? Com fer la "lectura emocional"?
    - 2.1.2. Experiència emocional. Es poden aprendre les emocions?
    - 2.1.3. Les pors. Intervenció i desensibilització.
  - 2.2. Model harmònic d'adaptació humana:
    - 2.2.1. Components i dinàmica del sistema.
    - 2.2.2. Adaptació i desadaptació.
    - 2.2.3. Avaluació multiprofessional per a la diferenciació del pacient amb més problemàtica psicològica o menys.
  - 2.3. Psicopatologia:
    - 2.3.1. Trastorns adaptatius.
    - 2.3.2. Trastorns de l'estat d'ànim.
    - 2.3.3. Trastorns d'ansietat.
  - 2.4. El dolor:
    - 2.4.1. Variables moduladores del dolor.
    - 2.4.2. Sensació de malestar-benestar.
  - 2.5. Clima relacional de suport:
    - 2.5.1. Habilitats bàsiques.
    - 2.5.2. Com actuar davant de reaccions difícils.
  - 2.6. Processos d'aprenentatge.
3. Família/comunitat:
  - 3.1. Comprensió de l'entorn afectiu proper (família).
  - 3.2. Incorporació de la família a la terapèutica.
  - 3.3. Grups d'Ajuda Mútua: Sinergia del compartir.
4. Equip:
  - 4.1. Estrès ocupacional.
  - 4.2. Organització cooperativa dels equips.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

Opció A:

- Treball pràctic sobre «L'adaptació a una situació traumàtica». (Caldrà seguir el guió proporcionat pel professor). Grups de 2 a 4 persones. Només se'n pot fer un. (4 punts).
- Treball sobre l'ampliació d'alguns aspectes del temari. Màxim 20 pàgines. Grups de 2 a 4 persones. Només se'n poden fer dos. (2 punts).
- Explicació individual al professor sobre un dels llibres de les lectures complementàries. Només se'n poden exposar tres. (1 o 2 punts).
- Exposició a classe d'algun tema relacionat amb els continguts del programa. Individual o 2 persones. Només se'n poden exposar dos. (1 punt).

Opció B:

- Examen sobre tot el contingut del programa. (10 punts).
- Aquesta opció és per als estudiants que:
  - no vulguin seguir l'opció A o
  - hagin suspès seguint l'opció A.

BIBLIOGRAFIA:

- Albon, Mitch. *Els diamants amb Morrie*. Barcelona: Empúries, 1999.
- Allué, Marta. *Perder la piel: una trágica experiencia y una heroica recuperación*. Barcelona: Planeta, 1996.
- Benson, H; Proctor, W. *La relajación: una terapia imprescindible para mejorar la salud*. Barcelona: Grijalbo, 1984.
- Corbella, J. *Por del silenci*. Barcelona: Columna, 1988.
- Corbella, J. *Pienso luego no existo*. Barcelona: Folio, 1990.
- Cousins, Norman. *Anatomía de una enfermedad*. Barcelona: Kairós, 1979.
- Davidoff, L.L. *Introducción a la psicología*. McGraw-Hill, 1989.
- Joly, Pierre; Marchal, Hélène. *Aprender a viure sense ell: el camí de la viudetat*. Barcelona: Claret, 1993.
- Frankl, Viktor. E. *El hombre en busca de sentido*. Barcelona: Herder, 1994.
- Haar, Jaap Ter. *El món de Ben Lighthart*. Barcelona: Cruïlla, 1986.
- Kubler-Ros, Elizabeth. *Sobre la muerte y los moribundos*. Barcelona: Grijalbo, 1969.
- Labrador, F.J. *El stress: nuevas técnicas para su control*. Temas de Hoy, 1992.
- Lazarus, R.S; Folkman, S. *Estrés y procesos cognitivos*. Barcelona: Martínez Roca, 1984.
- Lewis, C.S. *Un dol observat*. Barcelona: Columna, 1994.
- Matí i Pol, Miquel. *Estimada Marta*. Barcelona: Ed. 62, 1978.
- Maslow, A. *El hombre autorrealizado. Hacia una psicología del ser*. Barcelona: Kairós, 1991.
- Pinillos, J.L. *Principios de psicología*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.
- Simonton, S.M; Simonton, O.C.; Creighton, J.L. *Recuperar la salud*. Barcelona: Raíces, 1978.
- Skinner, B.F. *Disfrutar la vejez*. Barcelona: Martínez Roca, 1990.
- Solsona, Ramón. *Les hores detingudes*. Barcelona: Quaderns Crema, 1993.
- Sontag, Susan. *La malaltia com a metàfora*. Barcelona: Muchnik, 1978.

Fisioteràpia General Bàsica I

PROFESSORS: Sebastià CANAMASAS i IBAÑEZ

Montserrat GIRBAU i POUS

Montserrat LORENZO i ÀVILA

Pilar SOLER i CANUDAS

Crèdits: 9

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui el treball del fisioterapeuta dins de l'equip interdisciplinari.
2. Conegui els principis i fonaments de la fisioteràpia.
3. Identifiqui les diferents tècniques bàsiques de fisioteràpia.
4. Conegui la història de la fisioteràpia.
5. Conegui la terminologia emprada en fisioteràpia.
6. Distingeixi les diferents formes d'exercici professional del fisioterapeuta.
7. Conegui el conjunt d'habilitats tècniques per aconseguir una comunicació eficaç.
8. Adopti actituds de Relació d'Ajuda
9. Conegui els principis d'asèpsia i les mesures necessàries per a la prevenció de la infecció.
10. Conegui els principis bàsics i les precaucions indispensables per a dur a terme la intervenció fisioterapèutica en persones amb tractaments específics: drenatges, sèrums, cateterismes, oxigenoteràpia...

CONTINGUTS:

1. Rol del fisioterapeuta
  - 1.1. Fisioteràpia. Definició. Conceptes.
  - 1.2. Tècniques generals.
  - 1.3. Tècniques analítiques.
  - 1.4. Pacient usuari. Pacient client. Actuació. Relació.
  - 1.5. Diferents tipus de tractament.
  - 1.6. La formació del fisioterapeuta.
2. Equip interdisciplinari.
  - 2.1. Definició.
  - 2.2. Components de l'equip interdisciplinari.
  - 2.3. Actuació de l'equip interdisciplinari.
  - 2.4. El fisioterapeuta dins l'equip interdisciplinari.
3. Àmbits d'actuació.
  - 3.1. Deficiència. Discapacitat. Minusvalia.
  - 3.2. Procedència del pacient que du a terme el tractament de fisioteràpia.
  - 3.3. Actuació del fisioterapeuta.
  - 3.4. El centre de fisioteràpia.
  - 3.5. El centre de rehabilitació.
  - 3.6. El centre hospitalari.
4. Balanç articular i palpació d'estructures anatòmiques.
  - 4.1. Balanç articular. Definició. Metodologia. Goniometria.
  - 4.2. Extremitat superior. Balanç articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.

- 4.3. Extremitat inferior. Balanç articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
- 4.4. Columna vertebral i tronc. Valoració articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
- 5. Diagnòstic clínic. Diagnòstic funcional.
  - 5.1. Diagnòstic clínic. Definició. Procediments i metodologia per obtenir el diagnòstic clínic.
  - 5.2. Diagnòstic funcional. Definició. Procediments i metodologia per obtenir el diagnòstic funcional.
  - 5.3. Relació entre diagnòstic clínic i funcional.
  - 5.4. Ús en fisioteràpia del diagnòstic funcional.
  - 5.5. Seguiment i valoració del diagnòstic funcional.
- 6. Anamnesi.
  - 6.1. Definició.
  - 6.2. Tipus. Procediments. Utilització.
  - 6.3. Valoració.
  - 6.4. Relació entre l'anamnesi i el diagnòstic funcional.
  - 6.5. Relació de l'anamnesi en la demanda del pacient.
- 7. Semiologia.
  - 7.1. Definició.
  - 7.2. Utilització en fisioteràpia.
  - 7.3. La semiologia en els diferents àmbits de la fisioteràpia.
- 8. Història de la fisioteràpia.
  - 8.1. Conceptes generals i cronològics.
  - 8.2. Història de les diferents tècniques de la fisioteràpia.
  - 8.3. Història de mètodes personals i investigadors de diferents tècniques i tractaments.
  - 8.4. La fisioteràpia del segle XXI.
- 9. Formes d'exercici professional. Exercici públic i privat.
- 10. Organització col·legial.
- 11. Associacionisme.
- 12. Comunicació i relació d'ajuda.
  - 12.1. Comunicació, introducció i conceptes.
  - 12.2. La comunicació interpersonal.
  - 12.3. La comunicació verbal, no verbal, estils i obstacles.
  - 12.4. La «Relació Terapèutica».
  - 12.5. Prerequisits.
  - 12.6. Actituds primordials.
  - 12.7. Límits.
  - 12.8. Relació d'Ajuda informal.
  - 12.9. Relació d'Ajuda formal.
- 13. Valoració de la salut de l'usuari:
  - 13.1. Introducció.
  - 13.2. Constants Vitals. Definició i valoració.
  - 13.3. Registres
- 14. Coneixements bàsics sobre:
  - 14.1. Prevenció de la infecció
  - 14.2. Vies d'administració dels aliments.
  - 14.3. Medicació del malalt. Vies i sistemes d'administració.
- 15. Precaucions que el fisioterapeuta ha de tenir en compte en la cura de persones amb:
  - 15.1. Cateterismes.
  - 15.2. Drenatges i sondes.

- 15.3. Colostomies.
- 15.4. Traqueostomies
- 15.5. Oxigenoteràpia..
- 15.6. Ferides i cremades.
- 16. Actuació immediata en situacions d'emergència
  - 16.1. Crisi epilèptica
  - 16.2. Desobstrucció de la via aèria. Suport vital bàsic.
- 17. Seminaris pràctics de constants vitals i suport vital bàsic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del cicle teòric es farà a partir de:

- Dues proves objectives alliberadores, que constaran de 20 preguntes curtes. Les proves s'hauran de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny amb aquelles parts que no s'hagin alliberat; aquesta convocatòria s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.
- En la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.

L'avaluació de les pràctiques es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, treballs, habilitats, coneixements, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996
- Daniels, L.; Worthingham, C. *Pruebas funcionales musculares*. Madrid: Interamericana, 1993
- Doreen; Bauer. *Rehabilitación: Enfoque integral. Principios prácticos*. Barcelona: Masson- Salvat, 1994.
- Dvorak, J; Dvorak, V. *Medicina manual. Diagnóstico*. Madrid: Scriba, 1994.
- Flora, D. *La comunicación no verbal*. Madrid: Alianza, 1976
- Kozier; Erb; Olivieri. *Enfermería fundamental. Conceptos y práctica*. Madrid: Interamericana - Mac Graw Hill, 1993.
- Potter, Perry. *Fundamentos de enfermería. Teoría y práctica*. Barcelona: Doyma.
- Rotes-Querol; Lience; Roig Escofet. *Semiología de los reumatismos*. Barcelona: Espaxs, 1978.

Fisioteràpia Especial I

PROFESSORS: Ricard CASTRO i PRAT
Roser PICAS i BALTANÀS
Marta SOLÀ i SERRABOU
Marc VIDAL I FALGUERA
Manuel GÓMEZ i SÁNCHEZ
Carles PARÉS i MARTÍNEZ

Crèdits: 15

Quadrimestre: anual.

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les bases teòriques i pràctiques de la tècnica de massatge.
2. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics que li permetran entendre el com, el quant i el perquè d'un estirament muscular.
3. Conegui els moviments del cos humà, mitjançant l'estudi del sistema neuromuscular.
4. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per realitzar correctament una valoració muscular.
5. Adopti una actitud postural correcta per treballar amb el seu cos i identificar i corregir postures incorrectes per realitzar transferències de qualsevol pes.
6. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per utilitzar correctament les tècniques de termoteràpia, hidroteràpia i crioteràpia.

CONTINGUTS:

1. Tècniques bàsiques de massatge
  - 1.1. Introducció al massatge.
  - 1.2. Definició.
  - 1.3. Generalitats del massatge.
  - 1.4. Maniobres bàsiques:
    - 1.4.1. Frec.
    - 1.4.2. Fricció.
    - 1.4.3. Pressió.
    - 1.4.4. Amassament.
    - 1.4.5. Vibració.
    - 1.4.6. Percussió.
  - 1.5. Indicacions i contraindicacions.
2. Tècniques bàsiques d'estirament muscular.
  - 2.1. Concepte d'estirament i flexibilitat.
  - 2.2. Mecanismes, tècniques i particularitats.
  - 2.3. Conseqüències de l'estirament muscular.
  - 2.4. Indicacions i contraindicacions.
  - 2.5. Principis d'aplicació.
    - 2.5.1. Estiraments musculars de l'extremitat inferior.
    - 2.5.2. Estiraments musculars de l'extremitat superior.
    - 2.5.3. Estiraments musculars del tronc.
3. Balanç muscular.

- 3.1. Introducció bàsica a la teràpia manual
- 3.2. Cinturó escapular: moviments i valoració muscular.
- 3.3. Articulació de l'espatlla: moviments i valoració muscular.
- 3.4. Articulació de colze: moviments i valoració muscular.
- 3.5. Articulació del canell: moviments i valoració muscular.
- 3.6. Articulacions de la mà, del polze i dels últims quatre dits: moviments i valoració muscular.
- 3.7. Articulació del maluc: moviments i valoració muscular.
- 3.8. Articulació del genoll: moviments i valoració muscular.
- 3.9. Articulació del turmell: moviments i valoració muscular.
- 3.10. Articulacions del peu i dels dits del peu: moviments i valoració muscular.
- 3.11. Valoració dels moviments i de la musculatura del cap i del coll.
- 3.12. Valoració dels moviments i de la musculatura del tronc.
- 4. Ergonomia professional:
  - 4.1 Conceptes generals d'ergonomia.
  - 4.2 Àmbits d'aplicació.
  - 4.3 Higiene postural.
  - 4.4 Transferències.
- 5 Termoteràpia:
  - 5.1. Definició.
  - 5.2. Espectre electromagnètic.
  - 5.3. Propietats físiques de la calor.
  - 5.4. Efectes fisiològics de la calor.
- 6. Hidroteràpia:
  - 6.1. Definició.
  - 6.2. Propietats físiques de l'aigua.
  - 6.3. Efectes fisiològics de l'aigua.
  - 6.4. Tècniques d'aplicació.
  - 6.5. Indicacions. Contraindicacions.
- 7. Crioteràpia:
  - 7.1. Definició.
  - 7.2. Efectes fisiològics.
  - 7.3. Tècniques d'aplicació.
  - 7.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 8. Talassoteràpia:
  - 8.1. Definició.
  - 8.2. Efectes fisiològics.
  - 8.3. Tècniques d'aplicació.
  - 8.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 9. Fototeràpia:
  - 9.1. Definició.
  - 9.2. Propietats físiques de la llum solar.
  - 9.3. L'actinoteràpia.
  - 9.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 10. Dictaria. Ones decimètriques. Ultrasò:
  - 10.1. Definició.
  - 10.2. Tecnologia del funcionament dels aparells.
  - 10.3. Efectes fisiològics.
  - 10.4. Tècniques d'aplicació.

10.5. Indicacions. Contraindicacions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

Dues proves escrites alliberatòries. La prova de febrer s'haurà de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny. Esquesta convocatòria constarà d'una prova teòrica i una de pràctica. Cadascuna s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.

Si tampoc s'aprova, es passarà a les següents convocatòries i caldrà examinar-se de tota l'assignatura.

L'avaluació de les pràctiques es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, treballs, habilitat, coneixements...

* És imprescindible aprovar la part teòrica i pràctica per superar aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Boigey. *Manual de masaje*. 5a ed. Barcelona: Masson, 1993.

Canamasas, S. *Técnicas manuales: masoterapia*. 2a ed. Barcelona: Masson Salvat, 1993.

Abric, M; Dotte, P. *Gestes et activation pour personnes âgées*. París: Maloine, 1998.

Dotte, P. *Méthode de manutention manuelle des malades, I, II*. 2a ed. París: Maloine, 1997.

Jane Boada J. *Manual práctico de electroterapia*. Barcelona: Eunibar, 1982.

Kapandji. *Cuadernos de fisiología articular 1, 2, 3*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.

Kendall, F.P; Kendall, M.C. *Músculos, pruebas y funciones*. 2a ed. Barcelona: Jims, 1985.

Daniels-Worthingham's. *Pruebas funcionales musculares*. 6a ed. Madrid: Marbán, 1996.

Neiger, H. *Estiramientos analíticos manuales. Técnicas pasivas*. Madrid: Médica Panamericana, 1997.

Salut Pública i Legislació Sanitària

PROFESSORS: Montserrat VALL i MAYANS
Teresa LLEOPART i COLL
Adjutori REDORTA i SENTIES

Crèdits: 7,5

Quadrimestre: 1r / 2n.

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conceptualitzi la salut i la història natural salut-malaltia.
2. Identifiqui els sistemes de salut i els nivells d'atenció.
3. Conegui les normes legals d'àmbit professional.
4. Reconegui la utilitat de l'Epidemiologia, de l'Antropologia i de la Demografia com a eines de coneixement de la comunitat.
5. Valori les possibilitats de l'Educació per a la Salut per al/la fisioterapeuta professional.

CONTINGUTS:

1. Salut pública i salut comunitària.
  - 1.1. Concepte salut/malaltia.
  - 1.2. Història natural de la salut-malaltia.
  - 1.3. Factors personals i ambientals que condicionen la salut.
  - 1.4. Indicadors de salut i nivell de vida.
  - 1.5. Concepte de salut pública i salut comunitària.
  - 1.6. Concepte d'atenció i nivells de prevenció.
  - 1.7. Diagnòstic de salut.
  - 1.8. Plans i programes de salut.
  - 1.9. Principis i mètodes d'Educació per a la Salut.
2. Sistemes sanitaris.
  - 2.1. O.M.S i altres organismes internacionals.
  - 2.2. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
  - 2.3. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària.
  - 2.4. Pla de Salut de Catalunya.
  - 2.5. Atenció Primària de Salut.
  - 2.6. X.H.U.P.
3. Epidemiologia.
  - 3.1. Mesura i comparació de les malalties.
  - 3.2. Epidemiologia descriptiva, analítica i experimental.
  - 3.3. Concepte i mesura de risc.
4. Legislació.
  - 4.1. La relació jurídica amb l'usuari.
  - 4.2. La professió dins l'àmbit del dret penal.
  - 4.3. L'intrusisme professional.
  - 4.4. La col·laboració amb la justícia davant de fets presumptament delictius.
  - 4.5. El dret a la vida i la integritat física.
5. Demografia.
  - 5.1. Anàlisi de la població.

- 5.1.1. Conceptes demogràfics bàsics.
- 5.1.2. Estructura de la població.
- 5.1.3. Tendències demogràfiques.

AVALUACIÓ:

El rendiment de cada alumne estarà sotmès a un control continuat.

La nota final serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

- Examen individual del contingut teòric de l'assignatura (90%)
- Realització de treballs pràctics (10%)

BIBLIOGRAFIA:

- Ahlbom, A.; Nonell, S. *Fundamentos de Epidemiología*. Madrid: Siglo XX, 1987.
- Ashton, J.; Seymour, H. *La nueva salud pública*. Barcelona: SG/Masson, 1990.
- Frigolé, J.; i d'altres. *Antropología social*. Barcelona: Proa, 1995.
- Generalitat de Catalunya. *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1990.
- Generalitat de Catalunya. *Pla de Salut de Catalunya 1996-1998*. Barcelona: Servei Català de la Salut, 1996.
- Guiddens, A. *Sociología*. Madrid: Alianza, 1993.
- Harris, M. *Introducción a la antropología general*. Madrid: Alianza, 1985.
- Jimenez Orantes, M. *Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho*. Barcelona: Jims, S.A, 1993.
- Martin, A.; Cano, J.F. *Manual de Atención Primaria de Salud*. Barcelona: Doyma, 1989.
- Martínez-Calcerrada, L. *La responsabilidad civil médico-sanitaria*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Pressat, R. *Demografía estadística*. Barcelona: Ariel, 1981.
- Vaquero, J.L. *Salud Pública*. Madrid: Pirámide, 1986.

Bioestadística

PROFESSORS: Joan Carles CASAS i BAROY
Àngel TORRES i SANCHO

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 1r / 2n.

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
2. Seleccioni, apliqui i interpreti les proves estadístiques per tal d'aplicar-les adequadament a l'anàlisi de les dades.
3. Utilitzi el programa SPSS en el procés de dades.

CONTINGUTS

1. Aplicacions de l'Estadística en el camp de les ciències de la salut. Etapes en el procés de la investigació i importància de l'estadística.
2. Estadística descriptiva:
  - 2.1. Conceptes bàsics: variables, escales de mesura.
  - 2.2. Recollida de la informació. Organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació. Creació de la matriu de dades.
  - 2.3. Tabulació de la informació. Taules de distribució de freqüències.
  - 2.4. Representació gràfica de la informació. Aplicacions informàtiques.
  - 2.5. Mesures de tendència central. Mitjana, Moda, Mediana, Proporció.
  - 2.6. Mesures de posició. Percentils. Mediana.
  - 2.7. Mesures de dispersió. Variància, Desviació estàndard, Amplitud, Coeficient de variació.
  - 2.8. Mesures de forma. Índex d'asimetria. Índex d'apuntament.
3. Probabilitat:
  - 3.1. Definició i tipus.
  - 3.2. Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
4. Distribucions de probabilitat.
  - 4.1. Variables discretes:
    - 4.1.1. Llei Binomial.
    - 4.1.2. Llei de Poisson.
  - 4.2. Variables contínues:
    - 4.2.1. «z» Corba normal.
    - 4.2.2. «t» de Student-Fisher.
    - 4.2.3. χ^2 (ji quadrat).
    - 4.2.4. «F» de Fisher-Snedecor
5. Estadística inferencial. Població i mostra. Teoria del mostratge. Criteris de representativitat en la selecció dels individus. Dissenys amb mesures aparellades o independents.
  - 5.1. Estimació de paràmetres:
    - 5.1.1. Distribució mostral d'un estadístic. Teoria de l'estimació. Intervals de confiança.
    - 5.1.2. Estimació de proporcions.
    - 5.1.3. Estimació de mitjanes.
  - 5.2. Proves d'hipòtesi:

- 5.2.1. Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.
- 5.3. Proves d'homogeneïtat:
- 5.3.1. Comparança de proporcions en disseny de grups independents. χ^2
- 5.3.2. Comparança de mitjanes en dissenys de grups independents. "t" de Student-Fisher per a grups independents. "U" de Mann Whitney.
- 5.3.3. Comparança de proporcions en dissenys de dades aparellades. χ^2 , McNemar, Test de Wilcoxon.
- 5.3.4. Comparança de mitjanes en dissenys de dades aparellades. "t" de Student-Fisher per a dades aparellades.
- 5.4. Proves de relació:
- 5.4.1. Regressió lineal simple.
- 5.4.2. Coeficient de correlació lineal de Pearson.
- 5.5. Proves de conformitat:
- 5.5.1. Comparança entre una proporció experimental i una teòrica. Test Binomial.
- 5.5.2. Comparança entre una mitjana experimental i una teòrica. "t" de Student-Fisher per a 1 mostra.
- 5.5.3. Prova de normalitat. Kolmogorov-Smirnov.
6. El programa SPSS:
- 6.1. Creació i transformació d'una base de dades.
- 6.2. Càlcul de resultats descriptius: taules de freqüències, índex estadístics i representacions gràfiques.
- 6.3. Càlculs d'estadística inferencial.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Seminaris de SPSS i treballs individuals, ambdós de realització obligatòria, que representaran el 10% restant de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

- Alaminos A. *Gráficos*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1993.
- Colton, T. *Estadística en Medicina*. Barcelona: Salvat, 1979.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Manual del usuario SPSS 9.0*. Spss Inc., 1999.
- Norman i Streiner. *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma, 1996.
- Pardell, H. i altres *Manual de Bioestadística*. Barcelona: Masson, 1986.
- Schwartz, D. *Métodos estadísticos para médicos y biólogos*. Barcelona: Herder, 1988.
- Sentís Vilalta J. i altres *Licenciatura. Bioestadística*. 2a ed. Barcelona: Ediciones científicas y Técnicas, 1992.
- Susan Milton J. *Estadística para biología y ciencias de la salud*. 2a ed. Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 1994.
- Zaiats V.; Calle M.L.; Presas R. *Probabilidad i estadística* Vic: Eumo Editorial, 1998.

Bioètica

PROFESSORS: Ester BUSQUETS i ALIBÉS

Joan MIR i TUBAU

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 1r i 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Entengui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la fisioteràpia.
2. Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió de fisioterapeuta i les disposicions del seu codi deontològic.
3. Identifiqui i analitzi les qüestions ètiques que es plantegen en la professió de fisioterapeuta i sàpiga donar respostes fonamentades.
4. S'iniciï en la reflexió i en la metodologia pròpies de la bioètica.

CONTINGUTS:

1. Fonamentació:

1.1. Antropologia:

- 1.1.1. L'home: un ésser pluridimensional.
- 1.1.2. La dimensió ètica de la persona humana.
- 1.1.3. Els drets humans.

1.2. La persona malalta i el seu món:

- 1.2.1. Humanització de la relació sanitària.
- 1.2.2. Nuclis fonamentals dels drets dels malalts.
- 1.2.3. Drets del malalt usuari de l'hospital (Generalitat de Catalunya) i drets i deures del malalt (article 10 de la Llei General de Sanitat espanyola).

1.3. Deontologia:

- 1.3.1. Deontologia i codis deontològics.
- 1.3.2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
- 1.3.3. Deontologia professional i ètica personal.
- 1.3.4. Presentació i anàlisi d'alguns Codis deontològics de l'àmbit sanitari.
- 1.3.5. Presentació i anàlisi del codi deontològic del fisioterapeuta.

1.4. Conceptes generals d'ètica:

- 1.4.1. Moral i ètica.
- 1.4.2. El deure moral: contingut i fonament.
- 1.4.3. Valors morals, normes morals i consciència moral.
- 1.4.4. Ètica i dret: semblances i diferències.

1.5. La bioètica:

- 1.5.1. Definicions.
- 1.5.2. Factors determinants en la seva gènesi i moments significatius de la seva història.
- 1.5.3. Característiques principals.
- 1.5.4. Continguts.
- 1.5.5. Criteris per a decidir.
- 1.5.6. Metodologies de presa de decisions.

- 1.6. Els comitès de bioètica:
  - 1.6.1. Definició i tipologies.
  - 1.6.2. Funcions específiques.
  - 1.6.3. Metodologia de treball.
2. Bioètica fonamental i clínica:
  - 2.1. El dret a la informació i al consentiment informat:
    - 2.1.1. Dret a la informació: fonamentació i aplicacions.
    - 2.1.2. Avaluació de la capacitat.
    - 2.1.3. El consentiment informat: un procés.
    - 2.1.4. Els formularis de consentiment informat.
  - 2.2. El secret professional (la confidencialitat):
    - 2.2.1. Concepte.
    - 2.2.2. Antecedents històrics.
    - 2.2.3. Aspectes ètics; regulació deontològica i jurídica.
    - 2.2.4. Dificultats actuals en la protecció de la confidencialitat.

SEMINARIS:

L'assistència als seminaris és obligatòria.

Continguts:

1. Fonamentació.
2. Anàlisi de casos.
3. Aspectes ètics entorn del final de la vida.
4. Investigació biomèdica en éssers humans.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Preguntes tipus test (70% de la nota)
- Preguntes sobre el dossier de textos (10%)
- Treballs de seminari (20%).

BIBLIOGRAFIA:

- Aranguren, J.L. *Ética*. Madrid: Alianza Universidad, 1983
- Ariès Ph. *La muerte en occidente*. Barcelona: Argos Vergara, 1982
- Beauchamp, T.L. i CHILDRESS, J.F., *Principios de ética biomédica*. Barcelona: Masson, 1999.
- Casado M. (ed.). *Materiales de bioética y derecho*. Barcelona: Cedecs, 1996
- Couceiro (ed). *Bioética para clínicos*. Madrid: Triacastela, 1999
- Cortina A. *El quehacer ético*. Madrid: Santillana, 1996
- Gracia, D. *Fundamentos de bioética*. Madrid: Eudema (Ediciones de la Universidad Complutense), 1989
- Gracia, D. *Procedimientos de decisión en ética clínica*. Madrid: Eudema, 1991.
- Laín Entralgo, P. *Antropología médica*. Barcelona: Salvat, 1984.
- Simón, P. *El consentimiento informado*. Madrid: Triacastela, 2000
- Torrallba Roselló, F. *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina, 1998
- Thomasma, D.C. i Kushner, T.H. *De la vida a la muerte, Ciencia y Bioética*. Madrid: Cambridge University Press, 1999.

Dossier de textos sobre bioètica.

Pràctiques Clíniques I

PROFESSOR: Montserrat GIRBAU i POUS
Mònica ROURA i CRESPI
Ricard CASTRO i PRAT

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents accions professionals dels fisioterapeutes.
2. Conegui la documentació (història de rehabilitació o fisioteràpia) que es fa servir dins l'equip interdisciplinari en els diferents centres clínics i hospitalaris.
3. Observi les pautes per arribar a un diagnòstic funcional.
4. Conegui les pautes de tractament de fisioteràpia, segons el resultat obtingut de la valoració del malalt.

CONTINGUTS:

1. Generalitats:
  - 1.1. Ubicació de les pràctiques clíniques.
  - 1.2. Relació amb: persones malaltes, equip interdisciplinari i familiars.
  - 1.3. Material: electroteràpia i mecanoteràpia.
2. Història clínica en fisioteràpia.
3. Anamnesi:
  - 3.1. Tipus d'anamnesi.
  - 3.2. Formes i metodologia per realitzar l'anamnesi en fisioteràpia.
4. Poleoteràpia. Suspensoteràpia. Cinyells (Grill de Rocher).
5. Inspecció zones topogràfiques:
  - 5.1. Inspecció de la postura.
  - 5.2. Inspecció per zones topogràfiques en diferents plànols.
6. Exploració de la mobilitat de les articulacions en què no es pot realitzar goniometria:
  - 6.1. Acromioclavicular.
  - 6.2. Esternoclavicular.
  - 6.3. Peroneotibial superior.
  - 6.4. Temporomandibular.
  - 6.5. Escapulotoràcica.
7. Força muscular. Dinamometria:
  - 7.1. Extremitat superior.
  - 7.2. Extremitat inferior.
8. Palpació estructures anatòmiques:
  - 8.1. Morfologia. Relació. Funcionalitat.
  - 8.2. Palpació òssia, tendó, lligament de:
    - 8.2.1. extremitat superior.
    - 8.2.2. extremitat inferior.
    - 8.2.3. columna.
9. Marxa:
  - 9.1. Diferents ajudes per realitzar la marxa.
  - 9.2. Marxa en caminadors, croses i bastons.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Cicle teòric, preguntes curtes. Les proves s'hauran de superar amb una puntuació igual o superior a 5.
- L'avaluació de les pràctiques es farà de forma continuada tenint en compte la participació activa de l'estudiant, l'assistència, habilitat, coneixements, etc.

BIBLIOGRAFIA:

Stanley; Hoppenfeld. *Exploración física de la columna vertebral y las extremidades*. Mèxic: El manual moderno, 1979.

Rocher, CH. *Reeducación psicomotriz por la poleoterapia*. 2a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1982.

Plas, F; Viel, E; Blanc Y. *La marcha humana*. Barcelona: Masson, 1984.

Assignatures Troncals i Obligatòries de 2n curs

Patologia Medicoquirúrgica I

PROFESSORS: Francesc ALONSO i VALDÉS
Josep M. ARAGONÈS i PASCUAL
Llorenç GUILLAMET i JUNCA
Eduard KANTEREWICZ BINSTOCK
Raimon SANMARTÍ i SALA
Montserrat ARIAS i RIVERO
Xavier de CASTRO i GUTIÉRREZ

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona
2. Es familiaritzi amb les diferents malalties i les seves problemàtiques.
3. Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocats pel tractament.
5. Conegui la terminologia medicoquirúrgica.

CONTINGUTS

1. Introducció a la patologia medicoquirúrgica.
  - 1.1. Terminologia medicoquirúrgica.
  - 1.2. Concepte de malaltia, etiologia, patologia, fisiopatologia, simptomatologia, tractament, seqüeles i anatomia patològica.
  - 1.3. Història clínica: anamnesi, motiu de consulta, exploració, antecedents personals i familiars, proves complementàries i epicrisi.
  - 1.4. Febre: causes, pirògens, simptomatologia i tipus.
  - 1.5. Infecció i malaltia infecciosa: agents, extensió i mecanismes defensius.
  - 1.6. Neoplàsies: Concepte, característiques, factors que influeixen en el seu desenvolupament, fisiopatologia i manifestacions clíniques.
  - 1.7. Trasplantaments d'òrgans.
    - 1.7.1. Generalitats.
    - 1.7.2. Trasplantament hepàtic i renal. Estat actual al nostre país.
  - 1.8. Ferides: fisiopatologia, neteja, reparació i cicatrització.
  - 1.9. Especificitats pròpies del cicle vital.
2. Patologia digestiva.
  - 2.1. Record anatomofisiològic.
  - 2.2. Esòfag.
    - 2.2.1. Fisiopatologia del reflux.
    - 2.2.2. Hèrnies de l'hiatus esofàgic.
    - 2.2.3. Hèrnies diafragmàtiques.
    - 2.2.4. Tumors.

- 2.2.5. Acalàsies.
- 2.2.6. Diverticles.
- 2.3. Estómac.
  - 2.3.1. Tumors.
  - 2.3.2. Úlceres.
  - 2.3.3. Hemorràgies digestives.
  - 2.3.4. Tècniques quirúrgiques.
- 2.4. Budell prim.
  - 2.4.1. Diarrees.
  - 2.4.2. Adherències.
  - 2.4.3. Síndroma Celfaca.
- 2.5. Budell gros.
  - 2.5.1. Fisiopatologia de la defecació.
  - 2.5.2. Restrenyiment.
  - 2.5.3. Colon irritable.
  - 2.5.4. Malalties inflamatòries intestinals (Colitis ulcerosa i Crohn).
  - 2.5.5. Tumors.
  - 2.5.6. Vòlvuls.
  - 2.5.7. Invaginacions.
  - 2.5.8. Apendicitis.
  - 2.5.9. Diverticulitis.
  - 2.5.10. Tècniques quirúrgiques.
  - 2.5.11. Colostomies.
  - 2.5.12. Incontinència fecal.
  - 2.5.13. Prolapse rectal.
- 2.6. Patologia anal.
  - 2.6.1. Hemorroides.
  - 2.6.2. Fissures.
  - 2.6.3. Fístules.
  - 2.6.4. Quists sacres.
- 2.7. Fetge.
  - 2.7.1. Hepatitis A,B,C.
  - 2.7.2. Cirrosi hepàtica.
  - 2.7.3. Hipertensió portal.
  - 2.7.4. Icterícies.
  - 2.7.5. Tumors.
- 2.8. Vesícula i vies biliars.
  - 2.8.1. Colelitiasi.
  - 2.8.2. Colecistitis.
  - 2.8.3. Coledocolitiasi.
  - 2.8.4. Tècniques quirúrgiques.
- 2.9. Pàncreas.
  - 2.9.1. Funcions.
  - 2.9.2. Tumors.
  - 2.9.3. Cirurgia.
- 2.10. Abdomen agut: concepte, causes, simptomatologia i tractament.
- 2.11. Hèrnies.
  - 2.11.1. Inguinals.

- 2.11.2. Crurals.
  - 2.11.3. Umbilicals.
  - 2.11.4. Epigàtriques
  - 2.11.5. Eventracions.
3. Patologia traumàtica i cirurgia ortopèdica.
- 3.1. Terminologia en cirurgia ortopèdica i traumatològica (COT).
  - 3.2. Tècniques complementàries en COT.
  - 3.3. Concepte de fractura. Principis fonamentals del tractament de les fractures. Sistemes d'estabilització. Concepte de politraumatitzat.
  - 3.4. Fractures en el nen: característiques i epifisiòlisi.
  - 3.5. Patologia osteoarticular en l'edat del creixement: osteocondritis, osteocondrosi, osteonecrosi, dolors del creixement i deformitat de les extremitats inferiors.
  - 3.6. Escoliosi: tipus d'escoliosi, evolució i tractament.
  - 3.7. Lesions tendinoses de la mà. Tendons extensors. Tendons flexors. Patologia traumàtica. Complicacions.
  - 3.8. Sistemes d'immobilització no quirúrgics a COT: embenats, fèrules, guixos i sistemes de tracció.
  - 3.9. Fractures de la cintura escapular. Fractures de clavícula, escàpula i cap d'húmer.
  - 3.10. Fractures de la diàfisi humeral. Fractura supracondílica del colze. Fractures articulars del colze.
  - 3.11. Tendinitis del manegot dels rotadors. Luxació aguda de l'espatlla. Luxació recidivant de l'espatlla.
  - 3.12. Fractures de l'avantbraç: etiologia i tractament. Fractures d'epífisi distal del radi: complicacions
  - 3.13. Patologia traumàtica del canell: fractures i luxacions. Traumatologia dels dits.
  - 3.14. Patologia per sobrecàrrega de l'extremitat superior: tendinitis, síndromes canaliculars. Cervicobraquiàlgia. Diagnòstic diferencial.
  - 3.15. Patologia traumàtica del raquis cervical. Fractures, hèrnia discal. Patologia residual. Cervicobraquiàlgia.
  - 3.16. Columna dorsolumbar i fractures. Patologia discal. Espondilolisi. Espondilolistesi.
  - 3.17. Fractures de pelvis. Fractura i luxació d'anca.
  - 3.18. Fractura de fèmur: elecció del tipus de tractament i complicacions.
  - 3.19. Patologia traumàtica del genoll. Fractura de ròtula. Fractura de meseta tibial. Avaluació de les lesions.
  - 3.20. Patologia meniscal i lligamentosa del genoll. Tractaments ortopèdics versus tractament quirúrgic.
  - 3.21. Fractures de la tibia i el peroné. Fractures bimal·leolars del turmell. Fractura del piló tibial.
  - 3.22. Fractura del tars i dels dits del peu. Astràgal i calcani. Fractures i luxacions.
  - 3.23. Coxartrosi: etiologia, evolució i tractament quirúrgic. Pròtesi total d'anca.
  - 3.24. Gonartrosi: etiologia, evolució i tractament quirúrgic. Osteotomia. Pròtesi total.
  - 3.25. Artroscòpia de genoll, d'espatlla i d'altres articulacions.
  - 3.26. Patologia del peu: metatarsàlgia, talàlgia, dits de martell i hàl·lux valgus.
  - 3.27. Fractures del vell: epidemiologia. Fractures pertrocantèries. Fractures subcapitals. Tractament.
  - 3.28. Fractures obertes, osteïtis i osteoartritis. Tumoracions òssies. Tumors benignes. Tumors malignes. Metàstasi.
4. Patologia nerviosa.
- 4.1. Generalitats.
    - 4.1.1 Sensibilitat: anatomia, fisiologia i patologia.
    - 4.1.2 Motilitat voluntària: anatomia, fisiologia i patologia.
    - 4.1.3 Coordinació i equilibri: anatomia, fisiologia i patologia.
    - 4.1.4 Neuropsicologia. Síndromes topogràfiques cerebrals.
    - 4.1.5 Síndromes medul·lars.
    - 4.1.6 Coma i altres estats de disminució de consciència.

- 4.2. Malalties desmielinitzants: Esclerosi múltiple.
- 4.3. Malalties vasculars cerebrals.
  - 4.3.1 Etiologia i entitats nosològiques.
  - 4.3.2 Clínica i evolució.
  - 4.3.3 Pronòstic i seqüeles.
- 4.4. Malalties degeneratives de les motoneurones: Esclerosi lateral.
- 4.5. Malalties degeneratives espinocerebel·loses.
- 4.6 Malalties degeneratives extrapiramidals i altres trastorns del moviment.
  - Síndrome parkinsoniana. Corea. Distonia i altres.
- 4.7. Demències degeneratives i altres demències.
- 4.8. Malalties infeccioses del sistema nerviós.
- 4.9. Malalties neoplàsiques del sistema nerviós.
- 4.10. Malalties metabòliques i tòxiques del sistema nerviós.
- 4.11. Malformacions del sistema nerviós. Hidrocefàlia, siringomièlia, espina bífida ...
- 4.12. Displàcies neuroectodèrmiques. Neurofibromatosi i altres.
- 4.13. Epilèpsia.
- 4.14. Traumatismes del sistema nerviós central.
- 4.15. Malalties de parells cranials, arrels, plexes i nervis perifèrics.
- 4.16. Polineuropaties.
- 4.17. Miopaties. Miastènia. Miàlgies i rampes.
- 4.18. Patologia del dolor en neurologia. Cefalea primària i secundària. Neuràlgies.
5. Patologia reumàtica
  - 5.1. Classificació i epidemiologia de les malalties reumàtiques.
  - 5.2. La semiologia dels reumatismes I.
  - 5.3. La semiologia dels reumatismes II.
  - 5.4. Les exploracions complementàries en reumatologia.
  - 5.5. Etiologia i patogènia de les malalties reumàtiques. Bases immunològiques.
  - 5.6. Artritis I: L'artritis reumatoide.
  - 5.7. Artritis II: Les espondiloartropaties inflamatòries.
  - 5.8. Artritis III: Les malalties autoimmunitàries sistèmiques.
  - 5.9. Artritis IV: Altres malalties reumàtiques inflamatòries.
  - 5.10. Les artropaties per microcristalls. Gota i condrocalcinosi.
  - 5.11. Manifestacions reumàtiques de malalties d'altres òrgans i sistemes.
  - 5.12. Les artritis infeccioses.
  - 5.13. Les malalties reumàtiques a la infància.
  - 5.14. Artrosi I.
    - 5.14.1. Concepte.
    - 5.14.2. Classificació.
    - 5.14.3. Etiopatogènia.
  - 5.15. Artrosi II.
    - 5.15.1. Manifestacions clíniques de l'artrosi.
  - 5.16. Els reumatismes de parts toves. La fibromiàlgia.
  - 5.17. Altres processos osteoarticulars.
  - 5.18. Malalties òssies.
    - 5.18.1. L'osteoporosi.
    - 5.18.2. Altres malalties metabòliques.
  - 5.19. Patologia regional.
    - 5.19.1. Extremitats superiors.

- 5.19.2. Extremitats inferiors.
- 5.20. Tractament de les malalties reumàtiques.
  - 5.20.1. Bases generals.
  - 5.20.2. Els fàrmacs antireumàtics.
- 5.21. Problemes pràctics.
  - 5.21.1. Situacions clíniques I.
  - 5.21.2. Situacions clíniques II.
- 5.22. L'impacte social de les malalties reumàtiques.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberatòria durant el curs.
- Un examen ordinari de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa, treballs, lectures i d'altres.

BIBLIOGRAFIA:

- Doherty, M; Doherty, J. *Reumatología. Exploración clínica.* . Barcelona: Wolfe Publishing Ltd. Mosby Year Book de España, 1992.
- Harrison. *Principios de Medicina interna.* Madrid: Mc Graw-Hill, 1998.
- Mc Rae, Ronald. *Tratamiento práctico de las fracturas.* Madrid: Interamericana, 1986.
- Netter, Frank H. *Sistema musculoesquelético. Traumatología, evaluación y tratamiento.* Masson, 1985.
- Netter, F.H. Colección CIBA de ilustraciones médicas
Manual de enfermedades reumáticas. Sociedad Española de Reumatología. 2ª ed. Madrid: Mosby/Doyma Libros SA, 1996.

Sistema Nerviós

PROFESSOR: Salvador PILES i GALDÓN
Gemma ALEGRE i CASALS

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les principals funcions del sistema nerviós.
2. Conegui les estructures anatòmiques i mecanismes fisiològics del sistema nerviós.
3. Comprenqui l'origen de les discapacitats de tipus motor.

CONTINGUTS:

1. Anatomia del sistema nerviós.
  - 1.1. Record embriològic i histologia del sistema nerviós.
  - 1.2. Medul·la espinal.
    - 1.2.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.2.2. Anatomia microscòpica.
    - 1.2.3. Sistema vascular de la medul·la.
  - 1.3. Tronc d'encèfal.
    - 1.3.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.3.2. Nuclis i parells cranials.
    - 1.3.3. Sistema vascular del tronc d'encèfal.
  - 1.4. Cerebel.
    - 1.4.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.4.2. Còrtex, nuclis i vies cerebel·loses.
    - 1.4.3. Sistema vascular del cerebel.
  - 1.5. Cervell.
    - 1.5.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.5.2. Configuració interna.
    - 1.5.3. Sistema vascular.
  - 1.6. Sistema nerviós perifèric.
    - 1.6.1. Troncs nerviosos i terminacions perifèriques.
  - 1.7. Les meninges i la circulació del líquid cefaloraquídi.
  - 1.8. Òrgans especials: visió, audició i equilibri.
  - 1.9. Estudi conjunt de les principals vies del sistema nerviós.
  - 1.10. Anatomia dels neurotransmissors.
2. Fisiologia del sistema nerviós.
  - 2.1. Transmissió nerviosa.
    - 2.1.1. Potencial de membrana i potencial d'acció.
    - 2.1.2. La sinapsi.
    - 2.1.3. Transmissió neuromuscular.
  - 2.2. La funció del múscul.
    - 2.2.1. Tò muscular: concepte i sistemes de control.
    - 2.2.2. La contracció muscular.

- 2.2.3. Unitat motora.
- 2.3. Funcions integradores del sistema nerviós.
  - 2.3.1. Neuropsicologia: llenguatge, pràxies, gnòsies, funcions executives, memòria.
  - 2.3.2. Conducta i emocions.
  - 2.3.3. Hipotàlam i integració neuroendocrina.
- 2.4. El sistema nerviós autònom o vegetatiu.
  - 2.4.1. Organització general.
  - 2.4.2. Funció simpàtica i parasimpàtica.
  - 2.4.3. Reflexos neurovegetatius.
- 2.5. Fisiologia del dolor.
  - 2.5.1. Receptors i transmissió del dolor.
  - 2.5.2. Mecanismes de control.
  - 2.5.3. Dolor neuropàtic.
- 2.6. Fisiologia de l'espasticitat i les lesions medul·lars.
  - 2.6.1. Espasticitat.
  - 2.6.2. 'Shock' espinal.
  - 2.6.3. Mètodes d'estudi i registre.
- 2.7. Fisiologia del son i nivells de consciència.
  - 2.7.1. Nivells d'alerta o consciència.
  - 2.7.2. El son: mètodes d'estudi i registre.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que es realitzarà a la convocatòria de febrer i que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de juny.

BIBLIOGRAFIA:

- Sobotta. *Atlas de Anatomía Humana*. 18a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1982.
- Guyton, A.C. *Tratado de Fisiología Médica*. 6a ed. Mèxic: Interamericana McGraw-Hill, 1986.
- Puerta Fonallà, A.J. *Neuroanatomía*. Madrid: Luzán 5, 1986.
- Sobrina Montalbán, J.A; Simón Martín, J. *Neurofisiología*. Madrid: Luzán 5, 1986.
- Codina Puigròs, A. *Tratado de neurología*. Madrid: Libro del Año, 1994.
- Berkaloff; Bourguet; Favard; Lacroix. *Biología y Fisiología celular*. Barcelona: Omega, 1985.
- Bloom; Fawcett. *Tratado de Histología*. 11a ed. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 1987.
- Guyton, A.C. *Anatomía i fisiología del sistema nervioso. Neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.
- Jiménez; Luquín; Molina *Tratado del Movimiento*. Madrid: Beecham, 1998.

Fisioteràpia General Bàsica II

PROFESSORS: Carme GAROLERA i BRUGUERA
Roser PICAS i BALTANÀS
Jordi RICART i BARNIOL

Crèdits: 15

Anual.

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui els diferents tractaments de fisioteràpia per ajudar la persona amb patologies d'origen traumàtic i/o reumàtic.
2. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en l'atenció a una persona amb una patologia d'origen traumàtic i/o reumàtic.
3. Elabori les pautes de tractament segons els tipus de deficiències, discapacitats i/o minusvalies en malalties d'origen traumàtic, reumàtic i ginecològic.
4. Elabori pautes de prevenció i tractament per promoure la salut en el prepart i el postpart.
5. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en geriatria.
6. Promogui intervencions de fisioteràpia adequades per a augmentar, completar o reforçar la funcionalitat, habilitats, coneixements i/o motivació de la persona gran per satisfer les seves necessitats.
7. Conegui les bases anatòmiques, fisiològiques i de tractament del massatge especial de drenatge limfàtic manual (Tècnica de Vodder).
8. Integri els conceptes teòrics sobre cremades, amputacions i/o úlceres per decúbit per donar l'atenció adequada a les persones que presentin aquests problemes.

CONTINGUTS:

1. Fisioteràpia traumatològica.

1.1. Valoració, objectius i tractament de fisioteràpia en les patologies traumàtiques de les extremitats superiors.

1.1.1. Fractures de clavícula.

1.1.2. Fractures d'omòplat.

1.1.3. Fractures d'húmer.

1.1.4. Luxació escapulohumeral.

1.1.5. Fractures de cúbit i radi.

1.1.6. Luxació de colze.

1.1.7. Fractures d'ossos del carp.

1.1.8. Luxació i esquinç del canell.

1.2. Tractament de fisioteràpia de la mà.

1.2.1. Fractures.

1.2.2. Luxacions i esquinços.

1.2.3. Traumatismes de parts toves.

1.3. Valoració, objectius i tractament de fisioteràpia en les patologies traumàtiques de les extremitats inferiors.

1.3.1. Fractures de pelvis.

1.3.2. Fractures de còtil.

1.3.3. Luxació traumàtica de maluc.

- 1.3.4. Fractures de fèmur.
- 1.3.5. Traumatismes de genoll i ròtula.
- 1.3.6. Fractures de tibia i peroné.
- 1.3.7. Fractures d'ossos del tars.
- 1.3.8. Luxacions i esquinços de turmell.
- 1.4. Altres traumatismes.
  - 1.4.1. Traumatismes de columna vertebral.
  - 1.4.2. Traumatismes toràcics.
  - 1.4.3. Traumatismes cranials (craneoencefàlics).
  - 1.4.4. Amputacions traumàtiques.
- 2. Fisioteràpia reumatològica.
  - 2.1. Patologia articular.
    - 2.1.1. Artropaties inflamatòries.
    - 2.1.2. Reumatismes degeneratius o artròsics.
    - 2.1.3. Artropaties metabòliques.
    - 2.1.4. Artropaties nervioses.
  - 2.2. Patologia de les parts toves.
    - 2.2.1. Espatlla.
    - 2.2.2. Colze.
    - 2.2.3. Canell i mà.
    - 2.2.4. Maluc.
    - 2.2.5. Genoll.
    - 2.2.6. Turmell i peu.
  - 2.3. Patologia òssia.
    - 2.3.1. Osteoporosi.
    - 2.3.2. Osteomalàcia.
    - 2.3.3. Osteonecrosi asèptica.
    - 2.3.4. Osteïtis.
  - 2.4. Patologia del teixit conjuntiu.
    - 2.4.1. Lupus eritematós sistèmic.
    - 2.4.2. Esclerosi sistèmica progressiva.
    - 2.4.3. Polimiositis-dermatomiositis (Fibromiàlgia).
    - 2.4.4. Síndrome de Sjögren.
- 3. Fisioteràpia en geriatria.
  - 3.1. Introducció a la gerontologia.
    - 3.1.1. Definicions i termes bàsics.
    - 3.1.2. Aspectes demogràfics.
    - 3.1.3. Teories sobre l'envelliment.
    - 3.1.4. Adaptació a la vellesa.
  - 3.2. Principals afectacions de salut en la persona gran.
    - 3.2.1. Canvis fisiològics de l'envelliment.
    - 3.2.2. Concepte i característiques del malalt geriàtric.
    - 3.2.3. Revisió de les patologies dels diferents sistemes.
    - 3.2.4. Demències.
  - 3.3. Tècniques de fisioteràpia en el treball en geriatria.
    - 3.3.1. Història clínica en geriatria.
    - 3.3.2. Equip multidisciplinari i sistemes de valoració en geriatria.
    - 3.3.3. Protocols i tècniques de tractament.

- 3.3.4. Pràctiques.
- 3.4. Síndrome d'immobilitat.
  - 3.4.1. Definició i concepte.
  - 3.4.2. Conseqüències de la immobilitat.
  - 3.4.3. Concepte d'autonomia funcional.
- 3.5. Activació.
  - 3.5.1. Definició i concepte.
  - 3.5.2. Tipus de desplaçament.
  - 3.5.3. Transferències.
  - 3.5.4. Marxa.
  - 3.5.5. Pràctiques.
- 3.6. Adaptació domiciliària i ajudes tècniques.
  - 3.6.1. Valoració de les principals necessitats a domicili.
  - 3.6.2. Classificació d'ajudes tècniques.
  - 3.6.3. Valoració socioeconòmica i ajudes segons les incapacitats.
- 4. Fisioteràpia en obstetrícia i ginecologia.
  - 4.1. Introducció als orígens i fonaments de la psicoprofilaxi del part:
    - 4.1.1. Preparació física i psíquica.
      - 4.1.1.1. Exercicis físics. Principis fisiològics.
      - 4.1.1.2. Educació i exercicis de la respiració.
      - 4.1.1.3. Educació i exercicis de relaxació.
      - 4.1.1.4. El part. Equip interdisciplinari.
  - 4.2. El part: Principals canvis en l'organisme matern.
    - 4.2.1. Primer trimestre.
    - 4.2.2. Segon trimestre.
    - 4.2.3. Tercer trimestre.
  - 4.3. El part eutòcic i distòcic.
    - 4.3.1. Etapes del treball del part.
    - 4.3.2. Aplicació dels exercicis respiratoris, físics i de relaxació en cada fase del part.
  - 4.4. El puerperi.
    - 4.4.1. Etapes del puerperi.
    - 4.4.2. Aplicació dels exercicis respiratoris, físics i de relaxació en cada fase del puerperi.
  - 4.5. El postpart.
    - 4.5.1. Reeduació pelviperineal.
    - 4.5.2. Kinesiteràpia en el postpart.
    - 4.5.3. Reeduació psíquica.
    - 4.5.4. Massatge al nadó.
- 5. Massatge específic: Drenatge limfàtic manual (Tècnica de Vodder).
  - 5.1. Bases del drenatge limfàtic manual (DLM) "Vodder".
    - 5.1.1. Record anatomofisiològic.
    - 5.1.2. Definició.
    - 5.1.3. Generalitats.
    - 5.1.4. Preses i maniobres bàsques.
    - 5.1.5. Indicacions i contraindicacions.
  - 5.2. Drenatge limfàtic.
    - 5.2.1. Extremitat superior.
    - 5.2.2. Extremitat inferior.
    - 5.2.3. Cara i coll.

6. Infermeria pre i postquirúrgica.

- 6.1. Cremades: Concepte i criteris de gravetat.
                          Consideracions per al fisioterapeuta en persones amb grans cremades.
- 6.2. Amputacions: Cures i embenats.
                          Consideracions per al fisioterapeuta.
- 6.3. Alteració de la integritat dels teguments: Nafres.
    Classificació.
    Factors de risc.
    Prevenció.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Dues proves parcials alliberatòries, que constaran de preguntes curtes. Les proves s'hauran de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny amb els continguts no alliberats; aquesta convocatòria s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.
- En la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.

L'avaluació de les pràctiques es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, treballs, habilitats, coneixements, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Serra Gabriel, M. Rosa; Díaz Petit, J; Desande Carril, M.L. *Fisioterapia en traumatología, ortopedia y reumatología*. Barcelona: Springer, 1997.
- Xhardez, Y. *Vademecum de Kinesioterapia y de reeducación funcional*. 2a ed. Madrid: El Ateneo, 1995.
- Diversos autors. *Enciclopedia médico-quirúrgica (EMQ) Readaptación*. 1a ed. Madrid: Praxis Médica, 1998.
- Selosse, E. *Drenaje linfático*. 2a ed. Barcelona: Ibis, 1995.
- Leduc, J. *Le drainage lymphatique*. 3a ed. París: Masson, 1984.
- Simon, L. *Manual de reumatología*. 2a ed. Barcelona: Toray Masson, 1976.
- Wattson Jones; Wilson, JN. *Fracturas y heridas articulares*. 4a ed. Barcelona: Salvat, 1981.
- Caillet, R. *Síndromes dolorosos. Incapacidad y dolor de tejidos blandos*. 2a ed. Barcelona: Manual Moderno, 1990.
- Societat Catalano Balear de Geriatria i Gerontologia. *Aspectes generals de la Rehabilitació en Geriatria*. 1997.
- De Beauvoir, S. *La vejez*. Barcelona: Edhasa, 1983.
- Dotte, P; Et Abric, M. *Gestes et activation pour personnes âgées*. París: Maloine, 1998.
- Dotte, P. *Métodos de movilización de enfermos e incapacitados*. Barcelona: Doyma, 1992.
- Pont, P. *Tercera edad, actividad física y salud*. Barcelona: Paidotribo, 1997.
- Long-Phipps. *Enfermería profesional. Enfermería médico-quirúrgica*. Barcelona: Interamericana McGraw-Hill, 1992.
- Brunner; Suddarth. *Enfermería Médicoquirúrgica*. Barcelona: Interamericana McGraw-Hill, 1994.
- M. Holloway, Nancy. *Planes de cuidados en enfermería médicoquirúrgica*. Barcelona: Doyma, 1994.
- Wieck, L; King, E.M; Dyer, M. *Técnicas de enfermería*. 3a ed. Barcelona: Interamericana McGraw-Hill, 1994.

Fisioteràpia Especial II

PROFESSORS: Sebastià CANAMASAS i IBÁÑEZ
Fina SOLER i LAHOSA
Marc VIDAL i FALGUERA
Daniel JIMÉNEZ i HERNÁNDEZ
Montserrat GIRBAU i POUS

Crèdits: 15

Annual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per introduir-se a la teràpia manual.
2. Conegui les diferents maniobres que es realitzen dins de la teràpia manual: lliscaments, rotacions, mobilitzacions i traccions.
3. Conegui els conceptes fisiològics de la Facilitació Neuromuscular Propioceptiva (FNP).
4. Adquireixi els coneixements bàsics dels patrons naturals del moviment.
5. Adquireixi els coneixements bàsics de les tècniques més actuals d'electroteràpia i les seves indicacions i contraindicacions.

CONTINGUTS:

1. Teràpia manual passiva osteoarticular.
  - 1.1. Introducció a la teràpia manual.
  - 1.2. Extremitat superior:
    - 1.2.1. Articulacions de la cintura escapular.
      - 1.2.1.1. Art. esternocostoclavicular.
      - 1.2.1.2. Art. acromioclavicular.
      - 1.2.1.3. Art. omoserratotoràcica.
    - 1.2.2. Articulació de l'espatlla:
      - 1.2.2.1. Art. glenohumeral.
    - 1.2.3. Articulació del colze:
      - 1.2.3.1. Art. humerocubital.
      - 1.2.3.2. Art. humeroradial.
    - 1.2.4. Articulacions de l'avantbraç:
      - 1.2.4.1. Art. radicubital superior.
      - 1.2.4.2. Art. radicubital inferior.
    - 1.2.5. Articulacions del carp i del canell:
      - 1.2.5.1. Art. radicarpiana.
      - 1.2.5.2. Art. intercarpianes.
    - 1.2.6. Articulacions del metacarp:
      - 1.2.6.1. Art. carpometacarpianes.
      - 1.2.6.2. Art. carpometacarpiana-polze.
    - 1.2.7. Articulacions dels dits:
      - 1.2.7.1. Art. metacarpofalàngiques.
      - 1.2.7.2. Art. interfalàngiques.
  - 1.3. Extremitat inferior:
    - 1.3.1. Articulació del maluc.

- 1.3.2. Articulació del genoll
  - 1.3.2.1. Art. femororotulianes.
  - 1.3.2.2. Art. femorotibial.
- 1.3.3. Articulacions de la cama:
  - 1.3.3.1. Art. peroneotibial superior.
- 1.3.4. Articulacions tars i tibiotarsiana:
  - 1.3.4.1. Art. peroneotibial inferior.
  - 1.3.4.2. Art. tibiotarsiana.
  - 1.3.4.3. Art. subastragalina.
  - 1.3.4.4. Art. Chopart.
  - 1.3.4.5. Art. astragalescafoidea.
  - 1.3.4.6. Art. calcaneocuboidea.
  - 1.3.4.7. Art. escafoidecuneoidea.
  - 1.3.4.8. Art. cuneocuboidea.
- 1.3.5. Articulacions del peu:
  - 1.3.5.1. Art. Lisfranc.
  - 1.3.5.2. Art. metatarsofalàngiques.
  - 1.3.5.3. Art. interfalàngiques.
- 2. Facilitació neuromuscular propioceptiva:
  - 2.1. Bases fisiològiques de la FNP.
  - 2.2. Patrons de l'extremitat superior.
  - 2.3. Patrons del coll.
  - 2.4. Patrons de l'extremitat inferior.
  - 2.5. Patrons trencats.
  - 2.6. Potenciació muscular per el mètode de FNP.
  - 2.7. Reflexes d'equilibració.
- 3. Electroteràpia:
  - 3.1. Electrologia:
    - 3.1.1. Electricitat estàtica.
    - 3.1.2. Corrent elèctric.
    - 3.1.3. Efectes químics del corrent elèctric.
    - 3.1.4. Paràmetres de l'impuls elèctric.
    - 3.1.5. Classificació dels corrents elèctrics segons la freqüència.
  - 3.2. Baixa freqüència:
    - 3.2.1. Corrent contínua o galvànica.
    - 3.2.2. Corrents galvàniques modificades o variables o impulsos.
    - 3.2.3. Galvanofaràdiques progressives exponencials.
    - 3.2.4. Corrents diadinàmiques de Bernard.
    - 3.2.5. Corrents analgèsiques tipus T.E.N.S.
  - 3.3. Mitjana freqüència:
    - 3.3.1. Corrents interferencials.
    - 3.3.2. Corrents bidireccionals de M.F. modulades en B.F.
    - 3.3.3. Corrents de F.M. combinades amb C. contínua o ultrasons.
  - 3.4. Magnetoteràpia:
    - 3.4.1. Magnetisme.
    - 3.4.2. Inducció electromagnètica.
    - 3.4.3. Camps magnètics.
  - 3.5. Lasserteràpia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Avaluació continuada, amb una convocatòria al juny que constarà d'una prova pràctica, oral i escrita que s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de setembre.
- Treball escrit segons la normativa que especificaran els professors de l'assignatura.
- Serà imprescindible aprovar totes les parts (prova pràctica, oral, escrita i treball) per superar aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Kaltenborn, F.M. *Movilización manual de las articulaciones de las extremidades*. Noruega: Olaf norlis bokhandel. Universitetsgaten, 24, 0162 Oslo 1, 1986.
- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. *Kinesioterapia I,II,III,IV*. Madrid: Médica Panamericana, 1988.
- Schneider, W; Dvorák, J; Tritschler, T. *Medicina manual. Terapéutica*. Barcelona: Ediciones Scriba SA, 1989.
- Kapandji. *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.
- Viel E. *Método de Kabat*. Barcelona: Masson, 1993.
- Knott, M; Voss, D. *Facilitación neuromuscular propioceptiva, patrones y técnica*. Madrid: Médica Panamericana, 1992.
- Adler, S; Beckers, D; Buck, M. *PNF in practice*. Berlin: Springen-Verlag, 1993.
- Sullivan, P.E; Markos, P.D; Minor, M. *Integrated approach to therapeutic exercise*. Virginia: Reston, 1978.
- Varios autores. *Enciclopedia médicoquirúrgica*. Madrid: Praxis Médica, 1998.
- Kahn, J. *Principios y práctica de electroterapia*. Barcelona: Jims, 1986.
- Clayton's, C. *Electroterapia y actinoterapia*. Barcelona: Jims, 1989.

Farmacologia

PROFESSOR: Àngel TORRES SANCHO

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r i 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Compregui els conceptes generals de farmacologia.
2. Conegui les diferents vies d'administració dels medicaments.
3. Conegui les diferents formes farmacèutiques en què es poden trobar els medicaments i relacionar-les amb les diferents vies d'administració.
4. Conegui les diferents etapes que segueix el medicament en l'organisme viu.
5. Conegui i identifiqui les possibles reaccions adverses del medicament.
6. Relacioni els medicaments estudiats amb el grup anatómic i terapèutic corresponent.
7. Sigui capaç d'instruir el pacient, família i/o cuidadors, per a l'ús racional de la farmacoteràpia.

CONTINGUTS:

1. Farmacologia general.
  - 1.1. Conceptes, història, classificació i regulació legal de l'ús dels medicaments.
  - 1.2. Formes farmacèutiques i vies d'administració.
  - 1.3. La farmacocinètica i les seves fases.
  - 1.4. Farmacodinàmia: Reaccions adverses dels medicaments (RAM), sistemes de notificació de RAM.
  - 1.5. Gestió de medicaments com a residus: emmagatzamatge i recollida.
2. Farmacologia clínica
  - 2.1. Medicaments del sistema nerviós.
  - 2.2. Medicaments del sistema respiratori
  - 2.3. Medicaments del sistema cardiocirculatori.
  - 2.4. Medicaments del sistema digestiu.
  - 2.5. Medicaments del sistema musculoesquelètic:
    - 2.5.1. Antiinflamatoris
    - 2.5.2. Relaxants musculars
  - 2.6. Medicaments utilitzats en el tractament i la prevenció de les malalties infeccioses.
  - 2.7. Medicaments utilitzats en endocrinologia
  - 2.8. Medicaments utilitzats en oncologia.
  - 2.9. Medicaments utilitzats en oftalmologia
  - 2.10. Medicaments utilitzats en otorinolaringologia
  - 2.11. Medicaments utilitzats en dermatologia

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Un prova escrita que representarà el 80% de la nota.
- Un treball individual que representarà el 20% restant.

Per poder fer mitjana caldrà que la prova escrita i el treball se superin, per separat, amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Mata Rodríguez, C. i col. *Farmacología Clínica*. Barcelona: Masson S.A., 1997

Velasco Martín, A. i col. *Introducción a la Farmacología Clínica*. Barcelona: Menarini, 1997.

Goth. *Farmacología Médica*. 13a edició. Madrid: Mosby, 1993.

Goodman, A. *Farmacología experimental y clínica*. Buenos Aires: Panamericana, 1986.

Elghozi, J.L. *Aide memoire de pharmacologie*. París: Flammarion, 1987.

Pràctiques Clínicas II

PROFESSORS: Sebastià CANAMASAS i IBÀÑEZ
Mònica ROURA i CRESPI

Crèdits: 6

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui el rol del fisioterapeuta en el procés de recuperació o rehabilitació.
2. Identifiqui les fases del procés d'intervenció en fisioteràpia que es realitzen en el centre o servei.
3. Apliqui les etapes de valoració i planificació.
4. Adopti un compromís en relació a les normes de l'escola i del centre on realitza l'experiència pràctica.
5. Dugui a terme les activitats que se li assignin, integrant els coneixements adquirits a l'escola i les indicacions del fisioterapeuta.
6. Adquireixi habilitats assistencials i de comunicació.

CONTINGUTS:

L'estudiant realitzarà un període de pràctiques en un centre o servei de rehabilitació.

Aquestes pràctiques seran tutoritzades per un fisioterapeuta-tutor del servei i per un professor de l'EUCS.

A l'inici de l'assignatura, es lliurarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Valoració de pràctiques realitzada pel professional del servei.
- Treball de pràctiques segons s'especifica en el dossier de l'assignatura.

Assignatures Troncals i Obligatòries de 3r curs

Patologia Medicoquirúrgica II

PROFESSORS: Xavier DE CASTRO i GUTIÉRREZ
Amadeu GODAYOL i VILA
Josep M. MAURI i PUIG
Núria ROGER i CASALS
Miquel YLLA i BORÉ

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
2. Es familiaritzi amb les diferents malalties i les seves problemàtiques.
3. Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocats pels tractaments.
5. Integri la terminologia medicoquirúrgica.

CONTINGUTS:

1. Patologia de l'aparell respiratori

- 1.1. Record anatomofisiològic de l'aparell respiratori.
- 1.2. Valoració de la persona amb patologia respiratòria. Semiologia respiratòria.
- 1.3. Procediments diagnòstics en neumologia. Proves d'imatge, proves de funció pulmonar, broncoscòpia, toracocentesi.
- 1.4. Insuficiència respiratòria aguda i crònica. Gasometria. Pulsioximetria.
- 1.5. Malaltia pulmonar obstructiva crònica. Asma bronquial.
- 1.6. Infeccions del tracte respiratori superior i inferior. Pneumonia. Tuberculosi.
- 1.7. Bronquiectàsies. Fibrosi quística.
- 1.8. Patologia vascular pulmonar.
- 1.9. Càncer de pulmó. Cirurgia.
- 1.10. Patologia pleural. Neumotòrax. Drenatge toràcic.
- 1.11. Traumatisme toràcic.
- 1.12. Ventilació mecànica. Sistemes de ventilació. Intubació orotraqueal.
- 1.13. Trastorns de la respiració durant el son.

2. Patologia de l'aparell cardiocirculatori.

- 2.1. Record anatomofisiològic de l'aparell cardiocirculatori.
- 2.2. Valoració de la persona amb patologia cardíaca i vascular.
- 2.3. Procediments diagnòstics en cardiologia i angiologia.
- 2.4. Patologia del pericardi i del miocardi.
- 2.5. Endocarditis. Valvulopaties. Cirurgia valvular.
- 2.6. Arterioesclerosi. Cardiopatia isquèmica. Angor. Infart. Cirurgia.
- 2.7. Arítmies cardíques. Cardioversió. Marcapases.
- 2.8. Insuficiència cardíaca.
- 2.9. Malaltia hipertensiva.

- 2.10. Patologia de l'aorta. Coartació. Aneurisme. Dissecció aòrtica. Cirurgia.
- 2.11. Patologia arterial perifèrica. Caròtida. Extremitats inferiors.
- 2.12. Patologia venosa i limfàtica. Varices.
- 3. Patologia del sistema endocrí.
  - 3.1. Record anatomofisiològic del sistema endocrí.
  - 3.2. Semiologia endocrina.
  - 3.3. Alteracions de l'hipotàlam i l'hipòfisi.
  - 3.4. Patologia de la glàndula tiroide. Cirurgia.
  - 3.5. Patologia de la glàndula paratiroide.
  - 3.6. Diabetis.
  - 3.7. Patologia de les glàndules suprarenals.
  - 3.8. Obesitat.
  - 3.9. Trastorns del metabolisme.
- 4. Patologia renal i urinària.
  - 4.1. Record anatomofisiològic de l'aparell urinari.
  - 4.2. Valoració de la persona amb patologia renal i urinària. Procediments diagnòstics.
  - 4.3. Insuficiència renal (aguda i crònica)
  - 4.4. Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític i àcid-base.
  - 4.5. Glomerulonefritis. Síndrome nefròtica. Necrosi tubular.
  - 4.6. Infeccions de l'aparell urinari.
  - 4.7. Litiasi renal i urinària.
  - 4.8. Tumors de l'aparell urinari. Càncer de pròstata.
  - 4.9. Hemodiàlisi. Diàlisi peritoneal. Transplantament renal.
- 5. Patologia del sistema immunitari. Malalties infeccioses.
  - 5.1. Record anatomofisiològic del sistema immunitari.
  - 5.2. Immunodeficiències.
  - 5.3. Malalties autoimmunitàries. Xoc anafilàctic.
  - 5.4. Malalties infeccioses. Procés infecciós. Procediments diagnòstics.
  - 5.5. Infeccions bacterianes.
  - 5.6. Infeccions per virus.
  - 5.7. Infeccions per espiroquetes i micoplasmes.
  - 5.8. Infeccions per fongs, protozoos i cucs.
  - 5.9. Infecció nosocomial. Mesures de prevenció
  - 5.10. Aïllament en persones immunodeprimides i infectades.
- 6. Patologia oncològica.
  - 6.1. Carcinogènesi. Biologia del càncer.
  - 6.2. Manifestacions clíniques dels tumors. Síndromes paraneoplàsiques.
  - 6.3. Tipus histològics. Factors pronòstics. Estadis TNM.
  - 6.4. Tractament del càncer. Estratègia general.
  - 6.5. Tractament local. Cirurgia. Radioteràpia.
  - 6.6. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia.
  - 6.7. Tractament pal·liatiu. Malaltia terminal.
- 7. Patologia del sistema tegumentari.
  - 7.1. Record anatomofisiològic de la pell.
  - 7.2. Alopecies.
  - 7.3. Infeccions cutànies: piògenes, víriques, parasitàries i micòtiques.
  - 7.4. Dermatitis excematoses i atòpia.
  - 7.5. Psoriasi. Urticàries. Toxicodèrmies

- 7.6. Tumors cutanis benignes.
- 7.7. Càncer de la pell.
- 7.8. Malalties de transmissió sexual.
- 7.9. Cremades.
- 7.10. Congelacions i hipotèrmia.
- 8. Patologia ginecològica.
  - 8.1. Record anatomofisiològic de l'aparell genital femení.
  - 8.2. Semiologia ginecològica. Exploracions ginecològiques.
  - 8.3. Trastorns funcionals de l'aparell genital femení.
  - 8.4. Infeccions vulvovaginals. Fístules vaginals.
  - 8.5. Prolapse genital.
  - 8.6. Incontinència urinària.
  - 8.7. Endometriosis. Patologia benigna de l'úter.
  - 8.8. Patologia maligna de l'úter. Cirurgia uterina.
  - 8.9. Patologia de les trompes.
  - 8.10. Tumors de l'ovari.
- 9. Patologia pediàtrica.
  - 9.1. Creixement físic i desenvolupament psicomotor.
  - 9.2. Desenvolupament neurològic.
  - 9.3. Malalties neuromusculars (I). Paràlisi cerebral infantil. Hidrocefàlia.
  - 9.4. Malalties neuromusculars (II). Distròfies musculars. Miopaties. Espina bífida. Síndrome de Guillain-Barré. Polineuropaties.
  - 9.5. Anomalies cromosòmiques. Errors innats del metabolisme.
  - 9.6. Enuresi i encopresi.
  - 9.7. Trastorns paroxístmics no epilèptics.
  - 9.8. Poliomièlitis. Meningoencefalitis. Osteomièlitis
  - 9.9. Altres malalties pediàtriques. Cardiopaties. Asma. Fibrosi quística.
  - 9.10. Accidents pediàtrics. Cremades. Traumatismes. Ferides.
- 10. Patologia de l'ull.
  - 10.1. Record anatomofisiològic de l'ull.
  - 10.2. Alteracions de la refracció.
  - 10.3. Malalties oculars.
- 11. Patologia de l'oïda.
  - 11.1. Record anatomofisiològic de l'oïda.
  - 11.2. Malalties de l'oïda.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberadora durant el curs.
- Un examen ordinari de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. - En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa, treballs, lectures i altres.

BIBLIOGRAFIA.

- Farreras-Rozman. *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace, 1997.
- Gonzalex-Merlo. *Ginecologia*. Barcelona: Masson S.A. 1992
- Harrison. *Principios de Medicina Interna*. Madrid: McGraw-Hill, 1998
- Nelson. *Tratado de Pediatría*. 3a ed. Madrid: McGraw-Hill, 1997.

Fisioteràpia General Bàsica III

PROFESSORS: Montserrat RIZO i MARCOS
Manuel GÓMEZ i SÁNCHEZ
Ricard CASTRO i PRAT
Sebastià CANAMASAS i IBÁÑEZ
Josep Oriol ALARFGÉ i MARTÍ
Fina SOLER i LAHOSA

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les bases del desenvolupament motriu de l'infant dins la normalitat, la influència de la família i de l'entorn per a un creixement harmònic.
2. Sàpiga reconèixer les diferències entre normalitat, variant de la normalitat, alteracions del desenvolupament i símptomes de patologia encara no instaurada a la primera infància.
3. Conegui i utilitzi els sistemes d'avaluació del desenvolupament, possibilitats i limitacions.
4. Conegui les propostes terapèutiques actuals específiques per a infants.
5. Conegui l'actitud personal del professional en relació a l'infant amb patologia, a la família i a l'escola.
6. Identifiqui els diferents tractaments de fisioteràpia per ajudar la persona amb patologies d'origen neurològic, cardiorespiratori, circulatori, renal i/o digestiu.
7. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en l'atenció a una persona amb una patologia d'origen neurològic, cardiorespiratori, circulatori, renal i/o digestiu.
8. Elabori les pautes de tractament segons els tipus de deficiències, discapacitats i/o minusvalies en malalties d'origen neurològic, cardiorespiratori circulatori, renal i/o digestiu.
9. Promogui intervencions de fisioteràpia adequades per a augmentar, completar o reforçar la funcionalitat, habilitats, coneixements i/o motivació de la persona gran per satisfer les seves necessitats.
10. Compregui el problema social i sanitari de la persona incontinent.
11. Sàpiga els diferents tipus i clínica de la incontinència urinària i fecal.
12. Sàpiga aconsellar, dirigir i fer la prevenció de la persona amb incontinència.

CONTINGUTS:

1. Fisioteràpia en Pediatria:

- 1.1. El desenvolupament motriu, psíquic, emocional, relacional i lúdic des del naixement fins als tres anys.
- 1.2. Variants i alteracions en el desenvolupament.
- 1.3. Valoració i objectius de fisioteràpia en infants prematurs.
  - 1.3.1. Diferències entre prematur i gran prematur.
  - 1.3.2. Desenvolupament psicomotriu i emocional en infants prematurs.
  - 1.3.3. Patologies més freqüents de l'infant prematur.
  - 1.3.4. Avaluació i proposta terapèutica.
- 1.4. Valoració, objectius i tractament de fisioteràpia en les patologies més freqüents en la infància:
  - 1.4.1. Per afectació del sistema nerviós central.
  - 1.4.2. Per afectació del sistema nerviós perifèric.
  - 1.4.3. Lesions medul·lars.
  - 1.4.4. Alteracions dels nervis perifèrics.

- 1.4.5. Alteracions musculars.
- 1.4.6. Altres.
- 1.5. Síntesi de:
  - 1.5.1. Bases fonamentals, indicacions i limitacions.
  - 1.5.2. Intervenció analítica i mètodes específics: Petö, Votja, Bobath, Doman i Delacato.
- 1.6. Avaluació i propostes terapèutiques adients a cada situació. Materials d'ajuda, ortopèdics, lúdics...
- 2. Fisioteràpia neurològica:
  - 2.1. Introducció anatomofisiològica a les estructures del sistema nerviós:
  - 2.2. Patologies més freqüents del sistema nerviós central en adults.
    - 2.2.1. Repercussions a nivell motriu, psíquic, caracterial i social.
    - 2.2.2. Trastorns associats: afàsies, apràxies, disàrtries, sensitius i sensorials.
    - 2.2.3. Avaluació global i proposta terapèutica de les patologies més freqüents.
  - 2.3. Patologies medul·lars més freqüents:
    - 2.3.1. Repercussions a nivell motriu, psíquic, caracterial i social.
    - 2.3.2. Trastorns associats: control d'esfínters, sensibilitat i sexualitat.
    - 2.3.3. Avaluació global i proposta terapèutica de les patologies més freqüents.
  - 2.4. Patologies més freqüents del sistema nerviós perifèric:
    - 2.4.1. Repercussions a nivell motriu, psíquic, caracterial i social.
    - 2.4.2. Trastorns associats: sensibilitat, coordinació i habilitat.
    - 2.4.3. Avaluació global i proposta terapèutica de les patologies més freqüents.
  - 2.5. Patologies del nervis perifèrics, plexes i dels parells cranials:
  - 2.6. Altres patologies comunes d'intervenció de la fisioteràpia: miopaties, miastènia, miàlgies i neuràlgies.
- 3. Fisioteràpia cardiorespiratòria:
  - 3.1. Rehabilitació respiratòria
  - 3.2. Repàs anatòmic de l'aparell respiratori
  - 3.3. Fisiologia de la respiració i física del pulmó
  - 3.4. Mecanismes de defensa de la via aèria
  - 3.5. Valoració en fisioteràpia respiratòria
  - 3.6. Tècniques de fisioteràpia respiratòria
    - 3.6.1. Tècniques de permeabilització de la via aèria
    - 3.6.2. Tècniques de control respiratori
    - 3.6.3. Reentrenament a l'exercici
    - 3.6.4. Tècniques de relaxament
  - 3.7. Teràpia inhalatòria
  - 3.8. Fisiopatologia respiratòria
  - 3.9. Repàs anatòmic de l'aparell circulatori
  - 3.10. Repàs de la fisiologia de la circulació
  - 3.11. Fisiopatologia cardíaca
  - 3.12. Valoració en fisioteràpia cardíaca
  - 3.13. Rehabilitació cardíaca
- 4. Fisioteràpia en problemes d'eliminació renal i intestinal
  - 4.1. Les incontinències urinària i fecal. Tipus. Clínica.
  - 4.2. Prevenció de les incontinències.
  - 4.3. Principis de tractament de reeducació per a les incontinències urinària i fecal.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Dues proves parcials objectives alliberadores, que constaran de preguntes curtes. Les proves s'hauran de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny amb aquelles parts que no s'hagin alliberat; aquesta convocatòria s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.

- En la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.

L'avaluació de les pràctiques es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, treballs, habilitats, coneixements, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Ajurriaguerra, J. *Manual de Psiquiatria infantil*. Barcelona: Masson Salvat, 1990.
- Bobath, B.; Bobath, K. *Desarrollo motor en distintos tipos de Parálisis Cerebral*. Madrid: Panamericana, 1995.
- Bobath, K. *Base neurofisiológica para el tratamiento de la Parálisis Cerebral*. Madrid: Panamericana, 1992.
- Bobath, B. *Hemiplegia del adulto. Evaluación y tratamiento*. Madrid: Panamericana, 1993.
- Cash, J. *Neurología para fisioterapeutas*. Buenos Aires: Panamericana, 1992.
- Castro Díaz, D.; González, R. *Incontinencia urinaria. Actualizaciones urológicas*. Sant Cugat del Vallès: Pulso Ediciones, 1993.
- Chanussot, J. *Dossiers de Kinésithérapie. 2 Kinésithérapie Respiratoire. Bilans et thecnologie de base*. París: Masson, 1988.
- Chanussot, J. *Dossiers de Kinésithérapie. 3 Kinésithérapie Respiratoire. Pathologie pulmonaire*. París: Masson, 1988.
- Güell, R.; De Lucas, P. *Rehabilitación respiratoria*. Madrid: Boehringer Ingelheim, 1999.
- Diversos autors. *Incontinencia y alteraciones de la micción*. Laboratorios Ausonia, 1995.
- Postiaux, G. *Fisioterapia respiratoria en el niño*. Madrid: Mc Graw-Hill, 1999.
- Webber, B.A.; Pryor, J.A. *Physiotherapy for Respiratory and cardiac problems*. Churchill Livingstone, 1993.
- West J.B. *Fisiología respiratoria*. Ed. Médica Panamericana.
- West J.B. *Fisiopatología pulmonar*. Ed. Médica Panamericana.

Fisioteràpia Especial III

PROFESSORS: Xavier JAILE i BENÍTEZ
Manuel GÓMEZ i SÁNCHEZ
Daniel JIMÉNEZ i HERNÁNDEZ
Mònica ROURA i CRESPI
Xavier VALERI i JUNCÀ
Marta SOLA i SERRABOU
Montserrat RIZO i MARCOS

Crèdits: 15

Annual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements per globalitzar les tècniques perifèriques i introduir-se a la teràpia manual vertebral.
2. Conegui la clínica, l'exploració i el tractament per fer front a les deformitats de la columna.
3. Conegui les tècniques específiques de tractament pel Mètode de Bobath i a l'exercici terapèutic cognoscitiu.
4. Apliqui les diferents tècniques per tractar les desviacions patològiques del raquis.
5. Conegui les tècniques propioceptives i de reprogramació neuromotriu.
6. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics de l'ús dels embenats funcionals (Taping).
7. Adquireixi els coneixements bàsics i tècnics per a l'estímul i treball propioceptiu en l'anàlisi articular i del moviment.
8. Aprengui tècniques de propiocepció segons les diferents escoles.

CONTINGUTS:

1. Teràpia Manual II:

- 1.1. Cinèsia de la columna vertebral, dels seus segments i de les vèrtebres més rellevants.
- 1.2. Biomecànica de la columna.
- 1.3. Tècniques manuals de la columna vertebral.

2. Deformitats de la columna:

- 2.1. Etiologia de les deformitats de la columna.
- 2.2. Tipus de deformitats:
  - 2.2.1. Hiperlordosi.
  - 2.2.2. Hipercifosi.
  - 2.2.3. Escoliosi.
- 2.3. Patologies vertebrals que poden relacionar-se amb les deformacions de la columna.
- 2.4. Diferents tècniques per realitzar els tractaments de les deformitats dels raquis.

3. Tècnica de Bobath:

3.1. Definició.

3.1.1. To normal:

- 3.1.1.1. Factors que influeixen en el to normal.
- 3.1.1.2. Inervació recíproca normal.

3.1.2. Els punts clau:

- 3.1.2.1. Facilitació del moviment a partir dels seus patrons.

- 3.1.2.2. Transferències.
- 3.1.2.3. Patrons anormals.
- 3.1.2.4. Inhibició.
- 3.1.3. Reaccions que tenen la funció de balancejar el centre de gravetat:
  - 3.1.3.1. Reaccions de recolzament.
  - 3.1.3.2. Reaccions d'equilibri.
  - 3.1.3.3. Reaccions d'adreçament.
- 3.1.4. Tractament de l'espatlla en l'hemiparèsia.
- 3.1.5. Tractament del peu.
- 3.1.6. Facilitació de la marxa.
- 3.1.7. Vestir-se i desvestir-se.
- 3.1.8. La Paràlisi Cerebral:
  - 3.1.8.1. Classificació i tipus.
  - 3.1.8.2. Estudi dels problemes i tractament de les persones amb espasticitat.
  - 3.1.8.3. Alteracions motores en l'hemiparèsia infantil.
  - 3.1.8.4. Problemes i necessitats. Tractament de l'atàxia i l'espasticitat.
- 4. Introducció a l'exercici terapèutic cognoscitiu:
  - 4.1. Estratègies de la recuperació de la persona amb lesions del SNC. Recorregut històric:
    - 4.1.1. Teoria analítica.
    - 4.1.2. Teoria neuromotora.
    - 4.1.3. Teoria psicomotricista.
    - 4.1.4. Teoria cognitiva.
  - 4.2. Organització motora del SNC:
    - 4.2.1. Concepte de moviment en l'Exercici Terapèutic Cognoscitiu.
    - 4.2.2. Bases neurofisiològiques i neuropsicològiques.
    - 4.2.3. La representació múltiple en el còrtex somatosensorial.
  - 4.3. Reorganització motora del SNC en situació patològica:
    - 4.3.1. Diasquisi.
    - 4.3.2. Hipersensibilitat.
    - 4.3.3. Regeneració del SNC.
  - 4.4. El malalt hemiplègic:
    - 4.4.1. L'específic patològic:
      - 4.4.1.1. Motor.
      - 4.4.1.2. Sensitiu.
      - 4.4.1.3. Cognitiu.
  - 4.5. Teoria dels exercicis: com estructurar un exercici terapèutic cognoscitiu.
    - 4.5.1. Exercici de 1er grau.
    - 4.5.2. Exercici de 2on grau.
    - 4.5.3. Exercici de 3er grau.
  - 4.6. Pràctica d'exercicis (supí, sedestació, bipedestació)
- 5. Embenats funcionals:
  - 5.1. Introducció teòrica dels embenats funcionals:
    - 5.1.1. Definició.
    - 5.1.2. Objectius dels embenats funcionals:
      - 5.1.2.1. Terapèutics.
      - 5.1.2.2. Preventius.
    - 5.1.3. Indicacions i mecanismes d'acció. Contraindicacions.
      - 5.1.3.1. Indicacions capsulolligamentoses.

- 5.1.3.2. Indicacions tendinoses.
- 5.1.3.3. Indicacions musculars.
- 5.1.3.4. Indicacions líquides.
- 5.1.3.5. Indicacions ortopèdiques, reumatològiques i neurològiques.
- 5.1.3.6. Contraindicacions.
- 5.1.4. Material.
- 5.1.5. Propietats dels embenats funcionals.
  - 5.1.5.1. Mecànica.
  - 5.1.5.2. Exteroceptiva.
  - 5.1.5.3. Psicològica.
  - 5.1.5.4. Propioceptiva.
- 5.1.6. Principis d'aplicació.
- 5.2. Aplicacions pràctiques d'embenats en traumatologia de l'esport i en reeducació.
  - 5.2.1. Embenats d'extremitats superiors.
    - 5.2.1.1. Mà.
    - 5.2.1.2. Canell.
    - 5.2.1.3. Colze.
    - 5.2.1.4. Espatlla.
  - 5.2.2. Embenats d'extremitats inferiors.
    - 5.2.2.1. Peu.
    - 5.2.2.2. Turmell.
    - 5.2.2.3. Genoll.
  - 5.2.3. Embenats de tronc i raquis.
- 6. Tècniques propioceptives:
  - 6.1. Sistema Nerviós:
    - 6.1.1. Receptors sensorials. Circuit Neuronal.
    - 6.1.2. Sensacions somàtiques. Sentit del tacte i de la posició.
    - 6.1.3. Reflexos medul·lars. Receptors musculars i òrgans tendinosos de Golgi i Reflexos d'estirament.
    - 6.1.4. Control de la funció motora. Sensació vestibular i equilibri.
  - 6.2. Objectius de les tècniques propioceptives.
  - 6.3. Tipus de moviment:
    - 6.3.1. Motilitat reflexa.
    - 6.3.2. Motilitat automàtica.
    - 6.3.3. Motilitat voluntària.
  - 6.4. Desplaçament i trajectòria:
    - 6.4.1. Lineal.
    - 6.4.2. Angular.
  - 6.5. Cadenes cinètiques musculars:
    - 6.5.1. Tancada.
    - 6.5.2. Oberta.
  - 6.6. Mètodes de Treball:
    - 6.6.1. Selectius.
    - 6.6.2. Funcionals.
  - 6.7. Introducció. Extremitat superior:
    - 6.7.1. Articulacions: escapular, espatlla, colze i canell.
    - 6.7.2. Exercicis de cadenes facilitadores homolaterals i contralaterals. Exercicis selectius.
  - 6.8. Introducció. Cap i tronc.

- 6.8.1. Columna cervical.
- 6.8.2. Columna dorsolumbar.
- 6.8.3. Exercicis en cadenes facilitadores a partir del tronc, EEII i EESS.
- 6.8.4. Exercicis selectius.
- 6.9. Introducció. Extremitat inferior:
  - 6.9.1. Articulacions: maluc, turmell i peu.
  - 6.9.2. Exercicis de cadenes facilitadores homolaterals i contralaterals.
  - 6.9.3. Exercicis selectius.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Avaluació continuada, amb una convocatòria al juny que constarà d'una prova pràctica, oral i escrita que s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de setembre.
- Treball escrit segons la normativa que especificaran els professors de l'assignatura.
- Serà imprescindible aprovar totes les parts (prova pràctica, oral, escrita i treball) per superar aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Grieve, P.G. *Movilización de la columna vertebral*. Barcelona: Paidó Tribo, 1997.
- Liebenson, C. *Manual de rehabilitación de la columna vertebral*. Barcelona: Paidó Tribo, 1999.
- Perfetti, C. *El ejercicio terapéutico cognoscitivo para la reeducación motora del hemipléjico adulto*. Barcelona: Edikamed, 1999.
- Perfetti, C. *Condotte terapeutiche de la rieducazione motoria dell'emiplegico*. Milan: Ghedini, 1986.
- Guirao, Niguelina. *Los sentidos, bases de la percepción*. Madrid: Alhambra, 1980.
- Álvarez, J. *Ictus isquémico*. Madrid: Idepsa, 1998.
- Moe, J.H. *Deformaciones de la columna vertebral*. Salvat, 1982.
- James, J.P. *Escoliosis*. Barcelona: Jims, 1979.
- Bobath, B. *La hemiplejía en el adulto*. Barcelona: Masson, 1994.
- Henri Neiger. *Los vendajes funcionales. Aplicaciones en traumatología del deporte y en reeducación*. Barcelona: Masson, 1990.
- Bové, Toni. *El vendaje funcional*. Madrid: Mosby-Doyma, 1995.

Pràctiques clíniques III

PROFESSORS: Sebastià CANAMASAS i IBÀÑEZ
Mònica ROURA i CRESPI

Crèdits: 10,5
Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Cooperi amb el fisioterapeuta en el procés de recuperació o rehabilitació.
2. Planifiqui la intervenció de fisioteràpia, en diferents situacions que es plantegin en el centre o servei.
3. Col·labori i participi en el procés d'intervenció en fisioteràpia que es realitzi en el centre o servei.
4. Adopti un compromís en relació a les normes de l'escola i del centre on realitza l'experiència pràctica.
5. Dugui a terme les activitats que se li assignin, integrant els coneixements adquirits a l'escola i les indicacions del fisioterapeuta.
6. Asseguri una comunicació eficaç a l'hora de prestar atencions a la persona i/o família.

CONTINGUTS:

L'estudiant realitzarà dos períodes de pràctiques en un centre o servei de rehabilitació.

Aquestes pràctiques seran tutoritzades per un fisioterapeuta-tutor del servei i per un professor de l'EUCS.

A l'inici de l'assignatura, s'entregarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris (en cada període de pràctiques):

- Valoració de pràctiques realitzada pel professional del servei.
- Treball de pràctiques segons s'especifica en el dossier de l'assignatura.

*Per a aprobar l'assignatura s'haurà d'obtenir una puntuació igual o superior a 5 en ambdós criteris i en cadascun dels períodes de pràctiques.

Assignatures Optatives

Idioma: Anglès

PROFESSORA: M. Carme CRIVILLÉS i GRAU

Crèdits: 4'5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Desenvolupi els coneixements de gramàtica necessaris per a l'adquisició d'un ús precís i correcte de la llengua anglesa, tant oral com escrita.
2. Adquireixi el vocabulari i les frases fetes pròpies d'un context de Fisioteràpia.
3. Desenvolupi la capacitat de comprensió de textos escrits, vídeos i gravacions.

CONTINGUTS:

1. Language:

- 1.1 Some writing and spelling rules
- 1.2 Review and contrasting tenses (active and passive)
- 1.3 Narrating and linking past, present and future events
- 1.4 Hypothetical situations and the conditionals
- 1.5 Reporting statements, questions and commands
- 1.6 Describing, defining and the relative clauses
- 1.7 Useful phrases and vocabulary

2. Physiotherapy and Occupational Therapy

- 2.1 Parts of the body
- 2.2 Body position and body mechanics (patient and therapist)
- 2.3 Anamnesis
  - 2.3.1 Learning to walk again
  - 2.3.2 Being an in-patient
  - 2.3.3 I thought I would never walk again
  - 2.3.4 The Tiny gap between Life and Death
  - 2.3.5 Sick kids
  - 2.3.6 Ergonomics
  - 2.3.7 A.B.C. First Aid Facts
- 2.4 Welcoming to Heath Staff

3. New approaches to Physiotherapy and Occupational Therapy through the Internet

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita en acabar l'assignatura que representarà el 70% de la nota.
- El 30% restant s'obindrà a partir d'un treball utilitzant Internet i altres mètodes multimèdia (CD Roms a l'Aula d'Autoaprenentatge) que es detallaran a començament de curs.

BIBLIOGRAFIA

- Alexander, L.G. *Step by Step 1/2/3* Harlow: Longman 1991
- Bolton, D; Goodey, N. *English Grammar in Steps*. London: Richmond Publishing, 1996.
- Cambridge Word Selector Anglès - Català*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995
- Collins Today's English Dictionary*. Collins, 1995
- James, D.V. *Medicine. English for Academic Purposes Series*. Hempstead: Phoenix ELT, 1989
- Longman Language Activator*. Harlow: Longman, 1994
- McCarthy, M; O'Deli, F. *English Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994
- Murphy, R. *English Grammar in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
- Oxford Diccionari Visual*. Oxford: Oxford University Press, 1992.
- Willis, D. *Collins Cobuild Student's Grammar*. Harper Collins, 1991.

Dossier de lectura i glossari.

Teràpies Complementàries en Fisioteràpia

PROFESSORES: Queralt ARGERICH i FORNELL
Mònica ROURA i CRESPI
Anna ROVIRA i SADURNÍ

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r i 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Compregui l'aplicació del Mètode Dicke i els seus efectes en l'organisme.
2. Conegui la utilització d'aquest mètode i els seus objectius (tant en el diagnòstic, com al tractament.).
3. Sàpiga distingir, específicament, entre un teixit sa i un teixit pertorbat a través de la palpació.
4. Conegui la reflexologia com a recurs terapèutic que pot utilitzar el fisioterapeuta.
5. Demostri habilitats en el primer nivell d'aplicació en reflexologia.

CONTINGUTS:

1. Mètode Dicke.

1.1. Història del Mètode Dicke.

1.2. Generalitats anatomofisiològiques:

1.2.1. Teixit cel·lular subcutani: Anatomia, fisiologia, fisiopatologia.

1.2.1.1. Teixit subcutani fibrós.

1.2.1.2. Teixit subcutani en els òrgans.

1.2.1.3. Teixit subcutani en la musculatura.

1.2.2. Metàmera:

1.2.2.1. Definició.

1.2.2.2. Reflex cutaniomusculovisceral. Reflex visceromusculocutani.

1.2.2.3. Manifestacions metamèriques patològiques.

1.2.3. Sistema nerviós autònom:

1.2.3.1. Sistema nerviós simpàtic.

1.2.3.2. Sistema nerviós parasimpàtic.

1.2.3.3. Efectes de l'estimulació simpàtica i parasimpàtica sobre òrgans específics.

1.3. Aspectes clínics:

1.3.1. Transformació de la regió cutània i subcutània.

1.3.2. Examen visual.

1.3.3. Palpació.

1.4. Generalitats de la tècnica del massatge reflex del teixit conjuntiu:

1.4.1. Característiques del traç.

1.4.2. Conducció del traç.

1.4.3. Tractament de base: teòric i pràctic.

- Posició en sedestació.

- Posició en decúbit-supí.

- Posició en decúbit-lateral.

1.5. Efectes del massatge (tractament de base).

1.6. Indicacions i contradiccions.

2. Reflexologia:

- 2.1. Introducció.
- 2.2. Història.
- 2.3. Zones reflexes del cos:
  - 2.3.1. Causes de les zones doloroses.
- 2.4. Objectiu.
- 2.5. Consideracions en un massatge reflexològic:
  - 2.5.1. Ambient.
  - 2.5.2. Temperatura.
  - 2.5.3. Receptor.
- 2.6. Moviment del massatge.
- 2.7. Mètode de tractament:
  - 2.7.1. Observació del receptor.
  - 2.7.2. Reaccions durant i entre sessions.
- 2.8. Freqüència i durada.
- 2.9. Indicacions. Contraindicacions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Examen teòric sobre el contingut del programa.
- Valoració continuada durant les sessions pràctiques que es realitzaran en les classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Arthur Guyton, C. *Tratado de fisiología médica*. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 1991.
- Dicke, E; Schiliack, H; Wolf, A. *Thérapie manuelles des zones réflexes du tissu conjonctif*. Bindegewebsmassage. París: Librairie Maloine, 1972.
- Hendrickx, A. *Les massages réflexes. Étude comparative*. París: Masson, 1981.
- Kohlrausch; Wolfgang. *Masaje muscular de las zonas reflejas*. Barcelona: Toray Masson.
- Pearc; Evelyn, C. *Manual de anatomía y fisiología para auxiliares sanitarios*. Barcelona: Elicien, 1980.
- Marquardt, Hanne. *Terapia de las zonas reflejas*. Barcelona: Urano, 1989.
- Marquardt, Hanne. *Manual práctico de la terapia de las zonas reflejas de los pies*. Barcelona: Urano, 1998.
- Dobbs, B; Paratte, D; Poletti, R. *Reflexología*. Barcelona: Rol, 1990
- Viñas, Frederic. *La respuesta está en los pies: tratado completo de Reflejoterapia*. Barcelona: Integral, 1986.

Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques

PROFESSORS: Sebastià CANAMASAS i IBÁÑEZ
Alfred VERDAGUER i PAIRÓ
Tamara GASTELAARS

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r / 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics de l'ús de pròtesis, ortesis i/o ajudes tècniques.
2. Conegui els diferents tipus de pròtesis, ortesis i ajudes tècniques segons les deficiències i discapacitats de la persona.
3. Promogui intervencions d'informació i cura a les persones que utilitzin pròtesis, ortesis i/o ajudes tècniques.

CONTINGUTS:

1. Pròtesis, Ortesis i Ajudes tècniques.
  - 1.1. Definició.
  - 1.2. Diferenciació i ús segons les patologies.
2. Pròtesis.
  - 2.1. Classificació.
  - 2.2. Prescripció.
  - 2.3. Tractament protèsic.
  - 2.4. Pròtesis de l'extremitat superior.
  - 2.5. Pròtesis de l'extremitat inferior.
3. Ortesis.
  - 3.1. Classificació.
  - 3.2. Prescripció.
  - 3.3. Tractament amb ortesis.
  - 3.4. Ortesis de l'extremitat superior.
  - 3.5. Ortesis de l'extremitat inferior.
  - 3.6. Ortesis en tronc i columna.
4. Ajudes tècniques:
  - 4.1. En persones enllitades.
  - 4.2. En les activitats de la vida diària.
    - 4.2.1. Cadires.
    - 4.2.2. Bany. Higiene.
    - 4.2.3. Vestit.
    - 4.2.4. Marxa, deambulació.
    - 4.2.5. Menjar, cuinar i altres activitats domèstiques.
    - 4.2.6. Oci.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que es realitzarà a la convocatòria de juny i que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

- Vilador, R; Cohi, O; Clavell, S. *Ortesis y protesís del aparato locomotor* (toms 1, 2 i 3). Barcelona: Masson, 1992.
- Diversos autors. *Enciclopedia Médico Quirúrgica (EMQ)*. Madrid: Praxis Médica, 1997.

Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia

PROFESSOR: Pere SOLÉ i PUSÓ

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els criteris bàsics per a la interpretació de les diferents tècniques del diagnòstic per la imatge.
2. Adquireixi el coneixement elemental de la física del radiodiagnòstic i la comprensió de les imatges radiogràfiques.
3. Conegui la semiologia radiològica.
4. Tingui la capacitat de fer una descripció i interpretació elemental de les plaques radiogràfiques.

CONTINGUTS:

1. Cronologia del radiodiagnòstic. Bases de la tècnica radiològica. Projeccions radiogràfiques.
2. Introducció a la semiologia radiològica òssia i de la patologia articular.
3. Generalitats sobre fractures. Tipus de fractures, evolució, trastorns de la consolidació i altres complicacions.
4. Radiologia bàsica de les malalties articulars.
5. Radiologia bàsica de les lesions solitàries elementals de l'esquelet.
6. Extremitat superior: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular.
7. Extremitat inferior: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular.
8. Columna vertebral i pelvis: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular. Desviacions vertebrales. Mides angulars.
9. Pulmons: anatomia radiològica normal. Semiologia radiològica pulmonar: síndromes parietal, pleural i pulmonar.
10. Introducció a les noves tècniques de diagnòstic per la imatge: T.A.C., Ressonància Nuclear Magnètica, Gammagrafia, Ecografia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Un examen final de 20 preguntes en el que el 50% correspondrà als coneixements teòrics de l'assignatura i l'altre 50% correspondrà a la interpretació de plaques radiogràfiques.

BIBLIOGRAFIA:

- Monnier, J.P; Tubiana, J.M. *Radiodiagnòstic*. Barcelona: Mason, 1994.
- Markisz, John A. *Diagnòstic por imàgenes en el sistema músculo-esquelético*. Edika-Med, 1993.
- Kaiser, Marc; Lino Ramos, C. *RMN de la columna vertebral: guía de las aplicaciones clínicas*. Editorial Ancora, 1992.
- Atlas de Reumatología*. Médica Panamericana, 1982.
- Bohndorf, Klaus. *Radiología de las lesiones óseas*. Edimsa, 1998.

Educació Física i Esportiva

PROFESSORA: Marta SOLÀ i SERRABOU

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r / 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Dissenyi un programa d'exercicis amb un objectiu concret.
2. Conegui la història de l'educació física.
3. Prengui consciència del seu estat físic per poder valorar millor els altres.
4. Reconegui la íntima relació entre educació física i fisioteràpia.
5. Conegui i autocorregexi les normes d'higiene postural.

CONTINGUTS:

1. Història de l'educació física:
  - 1.1. Pobles primitius.
  - 1.2. Egipte.
  - 1.3. Grècia.
  - 1.4. Roma.
  - 1.5. Edat Mitjana.
  - 1.6. Renaixement.
  - 1.7. En el període de les escoles gimnàstiques.
  - 1.8. L'educació física avui.
2. Exercici físic:
  - 2.1. Definició.
  - 2.2. Caràcter de l'exercici.
  - 2.3. Fases.
  - 2.4. Principis.
  - 2.5. Tipus de moviment.
  - 2.6. Localització espacial de l'exercici.
3. Condició física: habilitats físiques bàsiques:
  - 3.1. Resistència.
    - 3.1.1. Definició.
    - 3.1.2. Classificació.
    - 3.1.3. Evolució.
    - 3.1.4. Adaptacions fisiològiques.
    - 3.1.5. Sistemes per al desenvolupament de la resistència.
  - 3.2. Força.
    - 3.2.1. Definició.
    - 3.2.2. Classificació.
    - 3.2.3. Evolució.
    - 3.2.4. Sistemes per al desenvolupament de la força.
  - 3.3. Velocitat.
    - 3.3.1. Definició.
    - 3.3.2. Classificació.

- 3.3.3. Evolució.
- 3.3.4. Sistemes per al desenvolupament de la velocitat.
- 3.4. Flexibilitat.
  - 3.4.1. Definició.
  - 3.4.2. Classificació.
  - 3.4.3. Evolució.
- 3.5. Coordinació.
  - 3.5.1. Definició.
  - 3.5.2. Classificació.
  - 3.5.3. Com millorar-la.
- 3.6. Equilibri.
  - 3.6.1. Definició.
  - 3.6.2. Classificació.
  - 3.6.3. Com millorar-la.
- 4. Esquema Corporal:
  - 4.1. Actitud-Postura.
    - 4.1.1. Definició.
    - 4.1.2. Tipus de postures.
    - 4.1.3. Factors que predisposen a la postura defectuosa.
    - 4.1.4. Línia de gravetat.
    - 4.1.5. Posicions fonamentals.
  - 4.2. Lateralitat.
    - 4.2.1. Generalitats. Test.
  - 4.3. Respiració.
    - 4.3.1. Volums i capacitats pulmonars.
    - 4.3.2. Factors implicats en la mecànica respiratòria.
    - 4.3.3. Ritmes respiratoris i activitat física.
    - 4.3.4. Ritmes respiratoris i activitat física.
    - 4.3.5. Com s'ha de respirar.
  - 4.4. Relaxació.
    - 4.4.1. El to muscular. Tècniques de relaxació.
- 5. Els estiraments:
  - 5.1. Definició.
  - 5.2. Tres modalitats d'estirament.
  - 5.3. Convergència de les diferents modalitats.
  - 5.4. Estiraments globals:
    - 5.4.1. Músculs tònic i fàscics.
    - 5.4.2. Aproximació a la tècnica de Mézières:
      - 5.4.2.1. Definició.
      - 5.4.2.2. Efectes mecànics.
      - 5.4.2.3. Indicacions.
      - 5.4.2.4. Postures i esquadres.
- 6. La postura pèlvica.
  - 6.1. Abdominals.
  - 6.2. Gluti mig.
  - 6.3. Paravertebrals lumbar.
  - 6.4. Psoas-ílfac.
  - 6.5. Quadríceps: recte anterior.

- 6.6. Isquiotibials.
- 6.7. Avantversió-retroversió.
- 7. La higiene postural:
  - 7.1. Definició.
  - 7.2. Evolució de la columna.
  - 7.3. Resistència de la columna.
  - 7.4. El tronc com una estructura inflable.
  - 7.5. Consells per mantenir la columna en bon estat.
  - 7.6. Exercicis d'automatització en higiene postural.
- 8. L'escalfament:
  - 8.1. Definició.
  - 8.2. Objectius.
  - 8.3. Tipus.
  - 8.4. Factors d'influència.
  - 8.5. Components de la càrrega.
  - 8.6. Fases.
  - 8.7. Síntomes.
  - 8.8. Tipus de treball a realitzar.
- 9. Representació gràfica.
- 10. El treball en grup:
  - 10.1. Característiques.
  - 10.2. Pautes bàsiques d'una sessió.
  - 10.3. Anàlisi de la informació donada.
- 11. Anàlisi de diferents activitats físiques:
  - 11.1. Activitats aquàtiques.
  - 11.2. Anàlisi dels efectes de diversos esports.
  - 11.3. Treballs gimnàstics poc convenients.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que tindrà com a màxim una puntuació del 70% de la nota.
- Diferents treballs individuals o en grups, que tindran una puntuació màxima del 30% de la nota.
- L'assistència i la participació activa de l'estudiant.

BIBLIOGRAFIA:

- Ariño, J; Benabarre, R; Blanch, F. *Educació Física*. Barcelona: Serval, 1997.
- Escolà Balaguero, F. *Educación de la respiración*. Barcelona: Inde, 1989.
- Einsingbach, T. *La recuperación muscular*. 1a ed. Barcelona: Paidotribo, 1994.
- Souchard, P.E. *Stretching global activo (II)*. 1a ed. Barcelona: Paidotribo, 1998.
- Jardí Pinyol, C. *Movernos en el agua*. 1a ed. Barcelona: Paidotribo, 1996.

Salut i Alimentació

PROFESSOR: Esperança DUDET i CALVO

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Valori la importància d'una alimentació sana.
2. Identifiqui els continguts nutritius dels aliments.
3. Reconeixi les necessitats nutritives i alimentàries en funció de l'edat, estat fisiològic i/o patològic.

CONTINGUTS:

1. Bases de l'alimentació humana. Alimentació i Salut. Alimentació, nutrició i dietètica.
2. Necessitats i recomanacions nutricionals. Concepte d'energia. Equilibri nutricional.
3. Els aliments. Concepte. Característiques. Classificacions.
4. Grup de la llet.
  - 4.1. Composició nutricional.
  - 4.2. Digestió.
  - 4.3. Conservació.
  - 4.4. Derivats de la llet.
5. Grup de les carns, peixos i ous.
6. Grup dels cereals, tubercles i llegums.
7. Grup de les fruites i les verdures.
8. Grup dels aliments greixosos: olis, margarines, greixos animals, fruits secs greixosos.
9. Altres aliments: sucre, mel...
10. L'aigua i les begudes estimulants, alcohòliques i refrescants.
11. L'alimentació equilibrada de l'adult.
12. L'alimentació durant l'embaràs i la lactància.
13. L'alimentació del lactant i en la primera infància.
14. L'alimentació dels escolars i adolescents.
15. L'alimentació en l'envelliment.
16. L'alimentació i l'esport.
17. Alimentació en la diabetis.
18. Alimentació en la hipertensió arterial.
19. Alimentació i obesitat.
20. Alimentació i dislipèmies.
21. Higiene alimentària.
22. Conservació i manipulació dels aliments.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Prova tipus test i/o preguntes curtes.
- Presentació dels treballs indicats.

BIBLIOGRAFIA:

Cervera; Clapés; Rigolfas. *Alimentación y dietoterapia. Nutrición aplicada en la salud y en la enfermedad*. 3a ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 1994.

Linder, M. C. *Nutrición: aspectos bioquímicos, metabólicos y clínicos*. Pamplona: EUNSA, 1988.

La professora recomanarà al llarg del curs bibliografia específica

Fisioteràpia i Esport

PROFESSORS: Carles PARÉS i MARTÍNEZ
Josep A. MELLADO i NAVAS

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è i 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements bàsics per a l'actuació en l'àmbit esportiu, ja sigui dirigit a la prevenció com al tractament de les lesions.

CONTINGUTS:

1. Descripció de les lesions esportives més freqüents:
  - 1.1. Lesions musculars.
  - 1.2. Lesions tendinolligamentoses.
  - 1.3. Lesions òssies.
2. Prevenció i tractament de les lesions.
3. Recuperació després de l'activitat física:
  - 3.1. Mètodes actius.
  - 3.2. Mètodes passius.
4. Protocol d'actuació davant el lesionat. Tècniques de reeducació propioceptiva. Readaptació a l'entrenament.
5. Massatge:
  - 5.1. Esportiu.
  - 5.2. Transvers de Cyriax.
6. Embenats funcionals en les principals lesions.
7. Electroteràpia en l'esport.
8. Tècniques manipulatives de la columna vertebral.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Prova escrita en finalitzar l'assignatura.
- Avaluació continuada de la part pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

- Per Renström. *Prácticas clínicas sobre asistencia y prevención de lesiones deportivas*. Editorial Paidotribo, 1999.
- Lars Peterson; Per Renström. *Lesiones deportivas: prevención y tratamiento*. 1a ed. Barcelona: Jims, 1989.
- De Pedro Moro, J.A; Pérez Caballer, A.J. *Fracturas*. Madrid: Médica Panamericana, 1999.
- Bowerman, Jack W. *Traumatología y radiología en el deporte*. Barcelona: Jims, 1982.
- Balibrea Cantero, J.L. *Traumatología y cirugía ortopédica*. Madrid: Librería Editorial Marban, 1999.
- Neiger, H. *Los vendajes funcionales*. 1a ed. Barcelona: Masson, 1990.
- Camp L. Baker, J.R. *Manual de campo de medicina del deporte*. 1a ed. Madrid: Panamericana, 1998.
- Williams, J.G.P. *Atlas de color sobre lesiones en el deporte*. Editorial Ciba-geigy, 1989.
- Muckle, D.S. *Injuries in Sport*. Bristol: John Wright y Sons, 1990.

Comunicació i Llenguatge

PROFESSORA: Mireia TORRALBA i ROSSELLÓ

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements generals sobre la comunicació com a capacitat humana i el seu significat social.
2. Adquireixi els coneixements generals sobre el llenguatge entès en tota la seva complexitat com a instrument de comunicació i instrument de la intel·ligència humana.
3. Conegui les diferents alteracions comunicatives i lingüístiques de determinades patologies.
4. Millori en la seva comunicació i tracte amb els pacients afectats per aquestes alteracions.

CONTINGUTS:

1. Introducció:
  - 1.1. La interdisciplinarietat.
  - 1.2. Una introducció a la comunicació. Què vol dir comunicar-se?
  - 1.3. La comunicació no verbal:
    - 1.3.1. La seva utilització conscient en el tracte amb el pacient.
  - 1.4. Una aproximació a la complexitat del llenguatge. Què és el llenguatge?
    - 1.4.1. El llenguatge com a instrument.
    - 1.4.2. Teories sobre l'adquisició lingüística.
    - 1.4.3. Evolució lingüística.
    - 1.4.4. En període d'adquisició, en adults i en la vellesa.
  - 1.5. Sistemes de comunicació alternativa i augmentativa:
    - 1.5.1. Diferents tipus de sistemes de comunicació.
    - 1.5.2. La seva utilització.
2. Descripció de diferents tipus d'alteracions lingüístiques:
  - 2.1. Pacients que tenen alterat l'ús lingüístic i/o contingut lingüístic.
    - 2.1.1. Descripció de les característiques lingüístiques pròpies del pacient (dement, psicòtic, autisme...)
    - 2.1.2. Com comunicar-se.
  - 2.2. Pacients que tenen alterada la forma lingüística (l'estructura del llenguatge):
    - 2.2.1. Descripció de les característiques lingüístiques pròpies del pacient.
      - 2.2.1.1. En període d'adquisició (Síndrome de Down, paralític cerebral...)
      - 2.2.1.2. En llenguatge ja adquirit (AVC, TCE...)
    - 2.2.2. Com comunicar-se.
3. La comunicació amb pacients amb alteracions de la parla i veu:
  - 3.1. Descripció de les característiques lingüístiques pròpies del pacient (parkinson, ELA, AVC cervellet, traqueotomies, paràlisi cerebral...).
  - 3.2. Com comunicar-se.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita en acabar l'assignatura que representarà el 80% de la nota final.
- El 20% restant s'obtindrà a partir de l'entrega d'exercicis que es realitzaran en les classes.

BIBLIOGRAFIA:

Belinchón, M.; Rivière, A. i Igoa, JM. *Psicología del lenguaje. Investigación y teoría*. Madrid: Trotta, 1992.

Boada, Humbert. *El desarrollo de la comunicación en el niño*. Barcelona: Anthropos, 1986.

Junqué, C. i Barroso, J. *Neuropsicología*. Barcelona: Síntesis, 1995.

Basil, C. i Ruiz, R. *Sistemas de comunicació no vocal per a nens amb disminucions físiques*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Col·lecció: Infants impedits físicament, 1984.

Psicomotricitat

PROFESSORA: Montserrat RIZO i MARCOS

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è/6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Integri el marc bàsic i els conceptes bàsics de la psicomotricitat.
2. Elabori estratègies d'intervenció específiques en l'àmbit de la fisioteràpia.

CONTINGUT:

Cicle teòric:

1. Història i fonaments de la psicomotricitat. Tendències actuals.
2. La psicomotricitat dirigida i la no dirigida
3. El concepte de persona des d'una visió integradora.
4. El desenvolupament de la persona a través del joc.
5. El joc motriu, cognitiu i lúdic a les diferents edats.
6. La tonicitat corporal en relació a la postura, el moviment, l'emoció i el caràcter.
7. L'infant en relació als altres, família, educadors, psicomotrista...
8. La formació personal del/la psicomotrista
9. Els aspectes tècnics de l'aplicació de les sessions de psicomotricitat
10. Situacions i patologies més adients per proposar la psicomotricitat com a tècnica d'intervenció.
11. Àmbits d'aplicació de la psicomotricitat.

Cicle pràctic:

En les classes pràctiques l'estudiant podrà experimentar les respostes del cos en relació als materials, l'espai, i els altres estudiants. Prendrà consciència de les respostes del cos mitjançant el moviment, les respostes sensorials i la comunicació verbal i no verbal.

Les pràctiques són imprescindibles per poder seguir l'assignatura.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- La participació de l'estudiant a classe.
- Els treballs que es duran a terme durant el curs.
- Prova final.

BIBLIOGRAFIA:

- Acouturier, B. *La práctica Psicomotriz*. Barcelona: Científico Médica, 1985.
- Pastor, J.L. *Psicomotricidad escolar*. Universidad d'Alacant, 1994.
- Dolto, F. *La imagen inconsciente del cuerpo*. Barcelona: Paidós, 1990.
- Keleman, S. *Anatomía emocional*. Bilbao: Descleé, 1997.

Introducció a l'Osteopatia

PROFESSOR: Xavier JAILE i BENÍTEZ
Mònica ROURA i CRESPI

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è/6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teoricopràctics bàsics per introduir-se en l'osteopatia.

CONTINGUTS:

1. Història de l'osteopatia.
2. Filosofia de la globalitat.
3. Parts de l'osteopatia.
4. Diferents tècniques osteopàtiques.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova pràctica i oral, en acabar l'assignatura, que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5.
- Treballs proposats al llarg de l'assignatura.
- Per aprovar l'assignatura caldrà superar les dues parts per separat.

BIBLIOGRAFIA:

Dvorák, Tritschler, T, Schneider, W. *Medicina Manual, Terapèutica i Diagnòstica*. Barcelona: Scriba, 1989.
Léopold Busquet. *La osteopatia craneal*. Barcelona: Paidotribo, 1999.

Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació

PROFESSORS: Manuel GÓMEZ i SÁNCHEZ
Josep Oriol ALARGÉ i MARTÍ

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements bàsics i tècnics del treball directiu i les seves estratègies i estils en el rendiment de l'organització per a la creació de Centres Assistencials Sanitaris.
2. Estudii l'anàlisi i les tendències evolutives del servei.
3. Aprengui tècniques de treball en equip, formació i projecció assistencial per a la qualitat del servei.

CONTINGUTS:

1. Introducció.
2. Com desenvolupar una idea.
3. Mètodes de gestió:
  - 3.1. Descripció del treball directiu.
  - 3.2. L'activitat:
    - 3.2.1. La idea: característiques, informació, opinions, necessitats.
    - 3.2.2. Descripció breu del servei.
    - 3.2.3. Procés d'elaboració dels serveis.
    - 3.2.4. Novetat, avantatges del servei.
    - 3.2.5. Potenciació amb productes o serveis competidors.
    - 3.2.6. Nom del servei.
    - 3.2.7. Cost del servei.
    - 3.2.8. Volum de serveis anuals.
    - 3.2.9. Desenvolupament futur del servei.
  - 3.3. Anàlisi de la competència:
    - 3.3.1. Volum i característiques del mercat en el qual es troba el sector d'activitat de l'empresa.
    - 3.3.2. Perfil dels clients a qui va dirigit el servei.
    - 3.3.3. La competència, característiques dels competidors.
    - 3.3.4. Punts dèbils i forts respecte dels competidors.
  - 3.4. Pla comercial:
    - 3.4.1. Sistemes de promoció i publicitat.
    - 3.4.2. Política de màrqueting de l'empresa.
    - 3.4.3. Previsió del volum de vendes anuals a tres anys.
  - 3.5. Proveïdors.
  - 3.6. Recursos:
    - 3.6.1. Infraestructuració: descripció, quantificació, sistemes de pagament.
    - 3.6.2. Materials: maquinària, utensilis, eines, mobiliari, vehicles...
    - 3.6.3. Humans:
      - 3.6.3.1. Organització de l'empresa. Distribució de funcions. Organigrama.
      - 3.6.3.2. Nombre de persones. Forma de contractació, formació i selecció.
      - 3.6.3.3. Assessors externs.

3.7. Legalitzacions.

4. La formació com a eina de gestió.

AVALUACIÓ:

- S'utilitzarà una metodologia activa i participativa que afavoreixi la implicació dels estudiant, en el seu procés tant a nivell de grup com individual.
- Es treballarà amb resolució de casos i situacions pràctiques reals experimentals.
- L'aprenentatge de tècniques realitzades dins les hores formatives es plasmarà en un Treball Model que justificarà l'avaluació i l'aprenentatge de l'assignatura d'una manera contínua i global.

BIBLIOGRAFIA:

- Es donarà durant el curs.
- Orientació metodològica d'avaluació contínua.

Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries

PROFESSOR: Sebastià CANAMASAS i IBAÑEZ

Roser PICAS i BALTANAS

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è i 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui la clínica i els tipus d'incontinència urinària.
2. Elabori un programa de reeducació dels diferents tipus d'incontinència urinària.
3. Adopti una actitud de comprensió i respecte davant la persona que pateix incontinència urinària.

CONTINGUTS:

1. Anatomia i fisiologia de la micció.
2. Incontinència urinària. Classificació i tipus.
3. Tractament de reeducació segons el tipus d'incontinència urinària.
4. L'incontinència urinària en les persones grans.
5. Enuresis.
6. Prevenció de la incontinència urinària i el restrenyiment.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Examen tipus test sobre un cas clínic d'incontinència urinària i restrenyiment (80% de la nota final).
- Treball individual sobre la fisiologia de la micció (20% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA:

Guyton, A. *Tratado de fisiología médica*. Interamericana, 1990. 8ª edició.

Vander, A.J. *Renal Physiology*. New York: McGrawHill, 1989.

Enciclopèdia Médico Quirúrgica, *Kinesiterapia Medicina Física*. Paris: Elviesier, 1999. Tomo IV.

López, F.M; Guilhermier, P; Prat-Pradal, D; Costa, P. *Anatomie du pelvis et du périnée. Rééducation*. Paris: Masson, 1992.

Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa

PROFESSORS: Josep MEDINA i CASANOVAS
Natàlia GÓMARA i TOLDRÀ
J. Oriol ALARGÉ i MARTÍ
Daniel MOLINS i REAL

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. S'introdueixi en els aspectes més importants dels diagnòstic en fisioteràpia.
2. Estableixi les bases per realitzar un diagnòstic en aquest àmbit.
3. Domini la seqüència que s'estableix fins a arribar a aquest diagnòstic.

CONTINGUTS:

1. Introducció al diagnòstic:
  - 1.1. Definició de diagnòstic.
  - 1.2. Diagnòstic mèdic.
  - 1.3. Diagnòstic fisioterapèutic.
2. Criteris per al diagnòstic:
  - 2.1. Classificació de la desavantatge:
    - 2.1.1. Deficiència.
    - 2.1.2. Discapacitat.
    - 2.1.3. Minusvalidesa.
  - 2.2. Iniciació a la morfologia humana.
3. Instruments per al diagnòstic:
  - 3.1. Recopilació d'informació:
    - 3.1.1. Dades mèdiques.
    - 3.1.2. Tècniques relacionals amb l'usuari.
  - 3.2. Observació.
  - 3.3. Exploració i medicació:
    - 3.3.1. L'exploració en neurologia.
      - 3.3.1.1. Escales de valoració per a la lesió medul·lar: ASIA, FIM.
      - 3.3.1.2. Escales de valoració del dany cerebral: Glasgow, FIM, GOAT.
      - 3.3.1.3. Valoració de la sedestació: la cadira de rodes, tipus segons les característiques de l'usuari.
      - 3.3.1.4. Ajudes tècniques: suports especials en sedestació, suports de tronc i d'extremitats.
    - 3.3.2. Exploració del dolor.
    - 3.3.3. Altres exploracions:
      - 3.3.3.1. Escala de Katz.
      - 3.3.3.2. Escala de Barthel.
      - 3.3.3.3. Balanç general de la motricitat.
      - 3.3.3.4. Avaluació de l'equilibri.
      - 3.3.3.5. Avaluació de la sedestació.

3.3.3.6. Avaluació de la marxa.

3.3.4. Examen del sistema musculoesquelètic.

3.4. Planificació.

4. Redacció d'informes.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Resolució de casos i situacions pràctiques reals experimentals.
- Participació de l'estudiant.
- Prova escrita que consistirà fonamentalment en la resolució de diferents situacions clíniques.

BIBLIOGRAFIA:

Buckup, K. *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular*. Barcelona: Masson, 1997.

Champney, B. *Síntomas, signos y síndromes definición y descripción*. Barcelona: Doyma, 1981.

Font Aliaga, L. *Tratamiento del dolor teoría y práctica*. Barcelona: MCR, 1995.

Miranda Pitchot, A. *Dolor postoperatorio: estudio, valoración y tratamiento*. Barcelona: Jims, 1992.

Plas, T. *La marcha humana cinesiología dinámica, biomecánica y patomecánica*. Barcelona: Masson, 1984.

Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu

PROFESSOR: Concepció BOFILL i PUJOL
Pasqual JAIME i CALVET

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5é/6é

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements teòrics sobre les principals patologies del peu.
2. Conèixer els diferents tractaments de les esmentades patologies.
3. Adquireixi coneixements dels diferents materials per la confecció d'ortesis i pròtesis del peu.

CONTINGUTS:

1. Biomecànica i anatomia del peu.
2. Diferents mitjans per l'exploració del peu:
  - 2.1. Pedigrafia, podogrames, fotogrames...
  - 2.2. Diferents mètodes de mesura de les proves anteriors.
  - 2.3. Radiologia del peu.
  - 2.4. Exploració podoscòpica i noves tècniques d'exploració informatitzades.
3. Principals patologies del peu:
  - 3.1. Peu pla. Definició. Tipus. Exploració i tractament podològic.
  - 3.2. Peu buit. Tipus. Exploració i tractament podològic.
  - 3.3. Principals patologies de l'avantpeu. Definició. Exploració i tractament podològic.
  - 3.4. Principals patologies del tras. Definició. Exploració i tractament podològic.
  - 3.5. Principals patologies del retropeu. Definició. Exploració i tractament podològic.
4. Principals malalties i lesions dèrmiques i ungueals del peu:
  - 4.1. Anatomia de la pell.
  - 4.2. Dermatitis, micosi, berrugues, helomes, hiperqueratosis...
  - 4.3. Principals patologies ungueals.
  - 4.4. Tractaments podològics.
5. Peu diabètic:
  - 5.1. Definició de la malaltia.
  - 5.2. Complicacions.
  - 5.3. Exploració.
  - 5.4. Prevenció i tractament podològic.
6. Peu geriàtric:
  - 6.1. Definició.
  - 6.2. Complicacions.
  - 6.3. Exploració.
  - 6.4. Prevenció i tractament podològic.
7. El peu paralític cerebral:
  - 7.1. Definició de la malaltia.
  - 7.2. Exploració.
  - 7.3. Prevenció i tractament podològic.
8. El peu hemiplègic:

- 8.1. Definició de la malaltia.
- 8.2. Exploració.
- 8.3. Prevenció i tractament podològic.
- 9. El peu de l'esportista:
  - 9.1. Lesions i patologies dels diferents esports.
  - 9.2. Exploració.
  - 9.3. Prevenció i tractament podològic.
- 10. Patologies congènites del peu:
  - 10.1. Definició.
  - 10.2. Exploració.
  - 10.3. Tractament.
- 11. Materials:
  - 11.1. Definició tècnica de cada material.
  - 11.2. Valoració dels diferents materials en cada patologia.
- 12. El calçar:
  - 12.1. Breu història del calçar.
  - 12.2. Tipus de calçar.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

L'examen final consta d'una única prova escrita tipus test de 50 preguntes aproximadament, que suposarà el 80% de la puntuació final. Per accedir al 20% restant s'ha d'haver superat el test amb una mínima nota de 5. El 20% s'obté de triar entre 2 de les 3 preguntes tipus tema.

BIBLIOGRAFIA:

El professor recomanarà bibliografia específica al llarg del curs.

Assignatures de Lliure Elecció

Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària

PROFESSORES: Elisenda JAUMIRA i AREÑAS
Olga ISERN i FARRÉS

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Prengui consciència de la necessitat d'organitzar-se davant d'una situació d'emergència.
2. Conegui els principis d'intervenció davant d'una situació d'emergència.
3. Actui correctament davant d'emergències extrahospitalàries.

CONTINGUTS:

1. Actuacions en situacions d'emergència extrahospitalària:

- 1.1. Introducció.
- 1.2. Actuació general davant d'una emergència.
- 1.3. Obstrucció de la via aèria i suport vital bàsic.
- 1.4. Hemorràgies i xoc.
- 1.5. Traumatismes.
- 1.6. Immobilització i mobilització d'accidentats.
- 1.7. Cremades.
- 1.8. Lesions per electricitat.
- 1.9. Trastorns provocats per la calor i el fred.
- 1.10. Alteracions de la consciència.
- 1.11. Atac de cor.
- 1.12. Reaccions al·lèrgiques i anafilàctiques.
- 1.13. Intoxicacions.
- 1.14. Trastorns per consum de drogues.
- 1.15. Picades i mossegades d'animal.
- 1.16. Urgències neurològiques.
- 1.17. Alteracions de la conducta.
- 1.18. Part.
- 1.19. Accidents en el medi aquàtic.
- 1.20. Farmaciola.
- 1.21. Legislació.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Realització d'un treball que el professor indicarà al principi del curs.
- Participació i assistència de l'estudiant a classe.
- Una prova escrita.
- Participació en seminaris.

BIBLIOGRAFIA:

- Gelonch, A. *Manual d'emergències i primeres cures*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Jiménez, L; Montero, F.J. *Protocolos de actuación en medicina de urgencias*. Barcelona: Mosby/Doyma Libros, 1995.
- Manual Cruz Roja de primeros auxilios*. El País-Aguilar, 1999.
- Manual de primeros auxilios en el hogar, trabajo y tiempo libre*. Cruz Roja Española-Grijalbo, 1986.
- Moreno Millán, E. *Manual de soporte vital básico*. Madrid: Alan Ed., 2000.
- Net, A. i altres *Aprèn a salvar una vida. Curs intensiu de suport vital bàsic*. CD Rom.
- Seiler, T. *Primeros auxilios para niños y bebés*. Madrid: Edaf, 1996.
- Socorrisme. Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata*. Creu Roja de Catalunya, 1998.

Francès per a Professionals de la Salut

PROFESSORA: Gemma DELGAR i FARRÉS

Crèdits: 9

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi les habilitats necessàries per a comunicar-se (expressió oral i escrita) en llengua francesa tant en un entorn hospitalari com en situacions de la vida quotidiana.
2. Activi la seva comprensió auditiva i lectora de la llengua francesa.
3. Conegui el vocabulari propi de l'àmbit de les Ciències de la Salut.

CONTINGUTS:

1. Contingut gramatical:

- 1.1. Article definit, indefinit, partitiu i contracte.
- 1.2. Gènere i nombre del nom i de l'adjectiu.
- 1.3. Negació i interrogació.
- 1.4. Adjectius demostratius i adjectius possessius.
- 1.5. Situació en el temps i situació en l'espai.
- 1.6. L'expressió de la quantitat.
- 1.7. Pronoms personals.
- 1.8. Comparatiu i superlatiu.
- 1.9. Temps verbals: present, imperatiu, passé composé, imperfet, futur i construccions perifràstiques.
- 1.10. Pronoms relatius: qui, que, où.

2. Contingut temàtic:

- 2.1. El cos humà.
- 2.2. L'hospital i el personal hospitalari.
- 2.3. Instruments.
- 2.4. Malalties.
- 2.5. Tractaments i teràpies.
- 2.6. L'entrevista.
- 2.7. El sistema sanitari francès.
- 2.8. Situacions comunicatives quotidianes: presentacions, telèfon, direccions, a la farmàcia, al restaurant, a l'hotel...

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Seguiment de les tasques realitzades a classe que representarà en 30% de la nota.
- Prova oral i escrita al final del curs on es posi de manifest que s'han assolit els objectius de l'assignatura. Representarà un 70% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Bérard, E.; Canier, Y.; Lavenne, Ch. *Tempo 1*. París: Didier/Hatier, 1996.
- Fizaine, H. *Soigner en deux langues*. Brussel·les: De Boeck Université, 1999, 2e édition.
- Gassier, J. *Guide Prépa AS/AP. Biologie-Nutrition alimentation*. París: Masson, 1999.

- Gassier, J. *S'entraîner aux thèmes sanitaires et sociaux par la presse*. Paris: Masson, 2000.
- Guillemin, M.-C.; Michel, Ch. *Techniques de soins infirmiers*. Editions Lamarre, 1998.
- Savatofski, J. *Le toucher-massage*. Editions Lamarre, 1999.
- Lèxic bàsic de conversa sanitària*. Barcelona: Institut Català de la Salut, 2000.
- Diccionari Compact Larousse català-français, français-catalan*. Barcelona: Larousse, 2000.
- García Pelayo, R.; Testas, J. *Dictionnaire français-espagnol, espagnol-français*. Paris: Larousse, 1992.
- Robert, P. Le Petit Robert 1. *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française* (dir. réd. Alain Rey). Paris: Le Robert, 1993.
- Petit Larousse de la Médecine*. Paris: Larousse-Bordas, 1999.

Aula de Cant Coral I

PROFESSOR: Sebastià BARDOLET i MAYOLA

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atencives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
  - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
  - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i co-

mentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre es un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvissació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que es imprescindible atès que el compromís es indispensable en qualsevol treball de teatre.

**Aproximació Interdisciplinària als Estudis de les Dones:
l'Economia, la Cultura, l'Educació i la Salut**

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSORA: Isabel CARRILLO

OBJECTIU:

L'objectiu d'aquesta assignatura és apropar-nos a la realitat del món actual a partir de diverses aportacions acadèmiques: economia, cultura, educació, salut... prenent el gènere com a fil conductor. Es treballarà, per tant, des de l'especialització i la singularitat de cadascuna de les nostres facultats i estudis per tal de compartir aquells conceptes i elements que en són comuns en l'àmbit dels estudis del gènere.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari. En les diferents sessions participaran persones professionals expertes en la matèria que ens aportaran la seva experiència i coneixements en aquest camp. Per això, l'assignatura combinarà l'explicació i el debat, el treball individual i en grup, la lectura i discussió de materials i procurarà, fonamentalment, que s'estableixi un diàleg i un intercanvi d'opinions fructífer entre totes les persones que cursin l'assignatura.

PROGRAMA:

Tema 1. La història del moviment feminista

- 1.1. Orígens del feminisme. El sufragisme: la llibertat política i la ciutadania
- 1.2. L'aparició dels diferents moviments feministes.
  - 1.2.1. Feminisme liberal
  - 1.2.2. Feminisme socialista
  - 1.2.3. Feminisme radical
- 1.2. Els debats del moviment feminista. «El personal és polític»
  - 1.2.1. Família: treball domèstic, violència domèstica
  - 1.2.2. Alliberament sexual: control de la reproducció
  - 1.2.3. El moviment feminista a Catalunya: I Jornades a Catalunya

Tema 2. Les dones en l'àmbit de les ciències socials i humanes: conceptes bàsics

- 2.1. Divisió sexual del treball
- 2.2. Sistema sexe/gènere
- 2.3. Patriarcat
- 2.4. Gènere
- 2.5. Model productiu/reproductiu.

Tema 3. De l'estudi a la concreció: accions polítiques dirigides a les dones.

- 3.1. Les polítiques impulsades des de la U.E.
- 3.2. Tipologia de polítiques
  - 3.2.1. Igualtat formal
  - 3.2.2. Igualtat d'oportunitats
  - 3.2.3. Acció positiva
  - 3.2.4. Polítiques de gènere

Tema 4. Àmbits de concreció de les polítiques

- 4.1. El Mercat de treball: ocupació i atur

- 4.1.1. Segregació ocupacional
- 4.1.2. Discriminació salarial
- 4.1.3. Tecnologia
- 4.2. Educació: el gènere dins del sistema educatiu
  - 4.2.1. Coeducació
  - 4.2.2. Rols de nois i de noies dins de les aules
  - 4.2.3. Aprenentatges masculins?, aprenentatges femenins?
- 4.3. Salut: el món de la cura, un món femení?
  - 4.3.1. L'atenció a les persones
  - 4.3.2. Malalties d'homes i dones?
- 4.4. Cultura: producció i recepció
  - 4.4.1. Polítiques que fomenten la participació de les dones en l'àmbit de la cultura.
  - 4.4.2. La dona com a consumidora de cultura.
  - 4.4.3. La dona en el món de la literatura i el cinema.

AVALUACIÓ:

- a) Assistència a classe i participació en les diferents sessions de treball.
- b) Realització de les diferents activitats plantejades a classe.
- c) Realització d'un treball individual: memòria del curs i anàlisi de premsa.
- d) Realització d'un treball a partir de la lectura d'una novel·la, pel·lícula...

Per aprovar l'assignatura cal assolir i desenvolupar satisfactòriament els objectius i les activitats plantejades en cada apartat (el mínim de cada part és un aprovat: 5)

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991. Vol I i II.
- Beneria, L. *Reproducción, producción y división sexual del trabajo* a la Revista Mientrastanto, n. 6, Barcelona, 1981.
- Beneria, L. *La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres* a la Revista Economía y Sociología del Trabajo, n. 13-14, Madrid, 1991.
- Borderías, C; Carrasco, C; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Butler, J. *Gender Trouble*. New York: Routledge, 1990.
- Camps, C. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (Ed.) *The New Women's Movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications. Forthcoming, 1986.
- Duran, M. A. *La jornada interminable*. Barcelona: Icaria, 1987.
- Duran, M. A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsenstein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. Mèxic: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el Estado del Bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debate on sex and class* a New Left Review, 1985. n. 149.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Ediciones Cátedra. Universitat de València. Instituto de la Mujer, 1995.

- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos. Sèrie de filosofia política, 1995.
- Rambla, X; Tome, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familias y escuelas* a Quaderns de Coeducació. Barcelona: ICE. UAB, 1998. n. 14.
- Showstack, A (Ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación Feminista, 1987.
- Swann, A. *A cargo del Estado*. Barcelona: Ediciones Pomares-Corredor, 1992.
- Toro, J. *El cuerpo como delito. Anorexia, bulimia, cultura y sociedad*. Barcelona: Ariel, 1996.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y teconología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.
- Varis, *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: Institut d'Educació. Ajuntament de Barcelona, 1999.

Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible

CRÈDITS: 6

QUATRIMESTRE: 1r

COORDINACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Joan BOU GELI (Càtedra UNESCO UV-UH «Desenvolupament Humà Sostenible, Equitat, Participació i Educació Intercultural»)

OBJECTIUS:

Analitzar les iniciatives públiques de planificació democràtica que han de permetre l'evolució d'un espai rural cap a un desenvolupament sostenible, mitjançant la construcció i la conservació d'un patrimoni rural en el si d'una política turística integral. Aquestes iniciatives han de contemplar la potenciació de la identitat i la diversitat cultural dels diferents pobles que han integrat i integren aquest espai.

PROGRAMA:

- 1) Planificació democràtica en la gestió del patrimoni natural i cultural
  - a) Sintètica evolució històrica del paper del sector públic en l'àmbit de les polítiques d'intervenció pública.
  - b) Situació de canvi actual en les estructures i les funcions de l'Estat i les seves conseqüències en l'àmbit de les polítiques públiques.
  - c) El mercat social i les estructures «non profit» com a alternatives d'iniciatives públiques en la prestació de serveis i particularment en el turisme.
  - d) Diferents fases en el procés de presa de decisions públiques.
  - e) Elaboració d'un programa de política per a un turisme cultural i ecològic com a motor d'un desenvolupament sostenible.
- 2) Patrimoni, gestió social i cultural.
  - a) Manifestació i suport de la identitat cultural
  - b) La diversitat cultural com a instrument turístic per a un desenvolupament sostenible
  - c) Tractament de la identitat i la diversitat cultural
  - d) El testimoni dels jesuïtes: les reduccions, «la província dins de l'altra província», l'arquitectura jesuítica. Regionalització turística. Els 30 pobles.
- 3) Desenvolupament sostenible en un espai rural
  - a) L'espai rural com a àmbit de desenvolupament sostenible
  - b) El cas de Misiones: la selva, la *chacra* i les plantacions.
  - c) Desenvolupament sostenible, gestió ambiental i ecoturisme en àrees protegides de Misiones: parc nacional de Iguazú, parcs provincials i la reserva de la biosfera de Yaboty.
  - d) Mètodes i tècniques d'investigació de les potencialitats turístiques en l'espai rural.
  - e) Construcció d'un patrimoni rural integrat per al desenvolupament sostenible. Ecoturisme i desenvolupament rural integrat. Conservació del patrimoni rural.

METODOLOGIA:

El programa de l'assignatura es durà a terme mitjançant l'exposició de diferents temes per part del professorat d'Amèrica Llatina:

- Universidad Columbia del Paraguay
  . Prof. Arq. Luís Hernáez
- Universidad Nacional de Misiones (UNaM) - Argentina

. Prof. Lic. Emilce Cammarata
. Prof. Lic. Beatriz Rivero
– Universidade Regional do Noroeste do Estado do Rio Grande do Sul (UNIJUÍ) - Brasil
. Prof. Lic. Emir Limana

Els estudiants hauran de preparar una memòria de la matèria treballada a classe.

AVALUACIÓ:

Els estudiants hauran de presentar una memòria de les matèries treballades a classe. Per poder ser avaluat l'estudiant haurà d'haver assistit, com a mínim, a un 80% de les classes impartides.

BIBLIOGRAFIA:

A l'inici del curs es distribuirà a cada estudiant una relació bibliogràfica necessària per l'assignatura .

NOTA:

Aquesta assignatura correspon al Mòdul 4 - 2000 de la Xarxa Temàtica de Docència ORTUDES- Ordenació Territorial: turisme, patrimoni cultural i desenvolupament sostenible, amb el finançament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Assumptes Exteriors del Govern Espanyol.

El Desenvolupament Humà Sostenible: Cultura, Salut i Medi Ambient

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 2n.

Jordi de Cambra i Xavier Rambla (titular i cap de Projecte a la UV de la Càtedra UNESCO «Desenvolupament Humà», Universitat de Vic–Universidad de La Habana), Ernel González (cap de Projecte a la UH de la Càtedra UNESCO «Desenvolupament Humà», UH-UV) i Jorge Duhart (president de la Universidad Bolivariana, Santiago de Chile)

Horari: dilluns i dijous de 17 a 20h. L'assignatura consistirà en quatre seminaris de 15 h cadascun. Totes les sessions presencials es faran dins de l'horari previst. El seminari 1 començarà el primer dia lectiu de les assignatures optatives de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut. Llavors s'informarà de les dates dels seminaris 2 i 3, que depenen de l'estada dels professors visitants. El seminari 4 se celebrarà les dues primeres setmanes de maig.

OBJECTIUS:

1. Presentar i discutir els conceptes referits al «desenvolupament humà sostenible» a estudiants de diverses titulacions
2. Discutir l'aplicació d'aquests conceptes en l'exercici de diverses professions
3. Elaborar projectes de treball transdisciplinaris sobre el desenvolupament humà sostenible

CONTINGUTS:

Seminari 1. El desenvolupament humà sostenible. Els conceptes de participació, equitat i educació intercultural.

Seminari 2. Desenvolupament local, cooperativisme agrari i participació

Seminari 3. Formació participativa del personal sanitari

Seminari 4. Síntesi: els vessants ambiental i cultural del desenvolupament humà sostenible.

PLA DE TREBALL:

L'assignatura s'organitzarà com un seminari, on participaran tant els professors responsables, com els professors convidats, com els/es estudiants.

Es distribuirà en quatre seminaris presencials de 15 hores al llarg del curs acadèmic, de tal manera que els/les estudiants puguin planificar la seva feina des del començament del curs i elaborar-la entre les sessions. Està previst que diversos professors/es de la Xarxa UNESCO/UNITWIN Medeuramèrica per al Desenvolupament Humà participin en aquestes sessions.

Els/les estudiants hauran d'elaborar un projecte col·lectiu d'intervenció transdisciplinària per al desenvolupament humà, que els valdrà el 50% de la seva qualificació. Obtindran l'altre 50% mitjançant un assaig escrit de poques pàgines on discuteixin críticament la importància de l'enfocament transdisciplinari per a la seva àrea professional.

Al primer seminari presencial es presentaran diversos projectes d'intervenció transdisciplinària impulsats per les universitats de la Xarxa UNESCO/UNITWIN Medeuramèrica per al Desenvolupament Humà. Aquests poden suggerir els temes que després triaran els/les estudiants. Una llista indicativa de temes pot ser la següent: el desenvolupament comunitari i la salut pública, potenciació del cooperativisme agrari, l'accés de les minories culturals a l'alfabetització i la comunicació, el redreçament de zones rurals en declivi, la participació en les decisions urbanístiques, la coordinació de les petites empreses al territori, les universitats comunitàries, i el patrimoni de la medicina tradicional.

BIBLIOGRAFIA GENERAL DE REFERÈNCIA:

Presentem una breu llista indicativa. A cada seminari es lliurarà una bibliografia més detallada

Acevedo, M. i altres (2000) *El resignificado del desarrollo*. Buenos Aires: Fundación Unida.

Banco Mundial (1978- 2001) *Informe sobre desarrollo mundial*. Madrid: Mundi Prensa.

Comissió Mundial sobre Cultura i Desenvolupament (dir: Pérez de Cuéllar, J.) (1997) *La nostra diversitat creativa*. Barcelona: Mediterrània.

Delors, J. (1996) *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.

PNUD (1990-2000) *Informe sobre el desenvolupament humà*. Barcelona: Mediterrània.

RECURSOS A INTERNET:

Carta de la Terra www.earthcharter.org

Cimera Mundial de l'Alimentació www.fao.org

Consell de la Terra www.earthforum.org

Observatori sobre el Desenvolupament Social www.socialwatch.org

Organització Internacional del Treball www.ilo.org

Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament www.undp.org

Informe Brundtland sobre Desenvolupament Sostenible www.unesco.org

